

Jaarbericht 2013

philharmonie zuidnederland

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

philharmonie zuidnederland
Postbus 230, 5600 AE Eindhoven
t 040 265 56 99

KvK 54 63 42 10

Vestiging Eindhoven
Postbus 230, 5600 AE Eindhoven
Jan van Liesshoutstraat 5
5611 EE Eindhoven
t 040 265 56 99

Vestiging Maastricht
Postbus 482, 6200 AL Maastricht
Statenstraat 5
6211 TB Maastricht
t 043 350 70 00

www.philharmoniezuidnederland.nl
info@philharmoniezuidnederland.nl

INHOUDSOPGAVE:

JAARVERSLAG 2013:

Overzicht bestuurssamenstelling stichting philharmonie zuidnederland	3
Bestuursverslag 2013	4

JAARREKENING 2013

	15
Algemene toelichting en waarderingsgrondslagen	16
Balans per 31 december 2013	20
Toelichtingen op de balans per 31 december 2013	22
Categoriale exploitatierekening 2013	33
Toelichtingen op de categoriale exploitatierekening 2013	34
Overige gegevens	46
Controleverklaring	47

BIJLAGEN:

1. Specificatie fusie/frictiekosten en vergoedingen
2. Prestatieoverzicht - aantal concerten en bezoekerscijfers 2013
3. Financieel overzicht: subsidie gemeente Eindhoven 2013
4. Voorwaarden Provincie Limburg 2013
5. Sponsoren overzicht

JAARVERSLAG 2013:

SAMENSTELLING BESTUUR EN DIRECTIE

Naam instelling: Stichting philharmonie zuidnederland

Kalenderjaar: 2013

achternaam	voornaam (plus overige initialen)	m/v	geboortjaar	bestuurs- of directiefunctie	functie	datum aanstelling	termijn	datum aftreden (bestuursleden)
------------	---	-----	-------------	---------------------------------	---------	----------------------	---------	--------------------------------------

Kranendonk van	Judith A.	V	1949	Bestuur	Voorzitter	03-10-2012	1e	03-10-2016
's-Gravesande	Adriaan H.	M	1947	Bestuur	Vice-voorzitter	18-09-2012	1e	18-09-2016
Boekel	Paulus F.A.M.	M	1954	Bestuur	Secretaris/penningmeester	30-01-2012	1e	01-05-2014
Kockelkorn	Gerardus M.K.	M	1943	Bestuur	Bestuurslid	14-11-2012	1e	14-11-2016
Dona	Carolus L.S.	M	1950	Bestuur	Bestuurslid	15-12-2012	1e	15-12-2016
Hierck	Johannes W.	M	1949	Bestuur	Bestuurslid	05-02-2013	1e	05-02-2017
Lemkes	Elisabeth P.J.	V	1957	Bestuur	Bestuurslid	01-01-2014	1e	01-01-2018
Rosu	Stefan	M	1960	Directie	Intendant	01-10-2013		

De heer L. Urlings volgt per 1 mei 2014 de heer P.F.A.M. van Boekel op als Secretaris/penningmeester.

Jaarverslag 2013:

BESTUURSVERSLAG 2013:

Terugblik en vooruitblik

Organisatie

Het jaar 2013 is het eerste verslagjaar van philharmonie zuidnederland.

Per 1 januari 2013 zijn Stichting Het Brabants Orkest en Stichting Limburgs Symfonie Orkest (verdwijnde stichtingen) gefuseerd met Stichting Zuid-Nederlands Orkest (verkrijgende stichting). Door deze juridische fusie zijn de activa en passiva van de verdwijnde stichtingen onder algemene titel door de verkrijgende stichting verkregen als gevolg waarvan de verdwijnde stichtingen als afzonderlijke entiteiten rechtens opgehouden zijn te bestaan. Per genoemde datum zijn alle rechten en verplichtingen overgegaan naar Stichting Zuid-Nederlands Orkest.

De naam 'Stichting Zuid-Nederlands Orkest' is 21 oktober 2013 formeel gewijzigd in 'Stichting philharmonie zuidnederland'.

Het jaar 2013 was een jaar waarin grote stappen moesten worden gemaakt om een nieuwe orkestorganisatie te vormen die capabel is om alle toekomstige artistieke en maatschappelijke uitdagingen aan te gaan. Het Bestuur constateert dat inmiddels aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- Er is één orkest, één organisatie met twee vestigingsplaatsen (Eindhoven en Maastricht);
- Alle medewerkers zijn in dienst van philharmonie zuidnederland;
- Eén directeur: Stefan Rosu;
- Eén gezamenlijk bestuur;
- Eén Ondernemingsraad met vertegenwoordiging uit de twee vestigingsplaatsen;
- Eén Artistieke Commissie met vertegenwoordiging uit de twee vestigingsplaatsen;
- Vanaf 1 september 2013 een samenhangende en geïntegreerde programmering vanuit één organisatie opgesteld (het concertseizoen 2012/2013 is door beide orkestkernen zelfstandig afgerond);
- Er is één kantoororganisatie die verdeeld is over beide vestigingsplaatsen;
- Beide orkestvestigingen zijn gelijk- en volwaardig. Dit komt tot uitdrukking in de kwantitatieve en artistieke programmering en de aanwezigheid van musici en stafpersoneel;
- Het jaar 2013 kon met een kostendekkende exploitatie worden afgerond.

Het orkest is volop op zoek naar een dirigent die past binnen de artistieke visie en wensen. Gezien de gewenste artistieke ontplooiing heeft dit de hoogste prioriteit en aandacht.

Formatie

Transitie van medewerkers:

In 2013 (met name per 1 oktober 2013) heeft het orkest afscheid moeten nemen van 16,7 fte orkestmedewerkers en 3,5 fte stafmedewerkers. Het overgrote deel van deze medewerkers maakte gebruik van de vrijwillig-vertrek'-regeling.

De transitie is gefinancierd met middelen die ultimo 2012 door het Ministerie van OCW voor dat doel ter beschikking zijn gesteld (zgn frictiegelden). De verantwoording in 2013 m.b.t. de besteding van deze frictiegelden alsmede de stand van de balanspost onder de Kortlopende schulden/Vooruitontvangen projectsubsidies per 31 december 2013 is opgenomen op bladzijde 30, respectievelijk 50.

Per 31 december 2013 bedraagt de formatie:

Orkestformatie:	97,05 fte Onbepaalde tijd + 2,50 fte Bepaalde tijd.
Directie	1,00 fte Bepaalde tijd
Secretariaat	1,00 fte Bepaalde tijd
Financiële administratie	3,89 fte Onbepaalde tijd + 1,80 fte inhuur
Educatie	1,57 fte Onbepaalde tijd + 0,50 fte Bepaalde tijd + 0,32 fte inhuur
HRM	0,67 fte Onbepaalde tijd + 1,00 fte inhuur
Marketing	2,00 fte Onbepaalde tijd + 1,50 fte Bepaalde tijd + 1,47 fte inhuur
Orkestinspectie, bibliotheek en bodes	5,85 fte Onbepaalde tijd + 1,00 fte Bepaalde tijd
Planning en Productie	2,25 fte Onbepaalde tijd

JAARVERSLAG 2013:

BESTUURSVERSLAG 2013:

Financiën

De jaarrekeningen 2012 van de voormalige stichtingen zijn door ieder afzonderlijk opgesteld en vormden de basis voor de inbreng per 1 januari 2013 bij Stichting philharmonie zuidnederland (voorheen Stichting Zuid-Nederlands Orkest).

Exploitatieresultaat 2013:

Het exploitatieresultaat over 2013 bedraagt € 52.073

Dit positieve exploitatieresultaat is mede het gevolg van:

- het eenmalige extra subsidie voor de fusiekosten van het ministerie van OCW ad € 250.000;
- aanwending van OCW bestemmingsfonds ad € 478.000;
- het voor 2013 met € 750.000 verhoogde subsidie (ten laste van de jaren 2014 t/m 2016) van de provincie Noord Brabant;
- de rentebaten van ca. € 195.000 over met name de ontvangen frictiekostenvergoeding;
- de dekking van de frictiekosten uit de daartoe ter beschikking gestelde frictiegelden.

Dit betekent dat voor de meerkosten van het uitspelen van de seizoenen, de transitie c.q. fusie bijna € 1,7 miljoen extra is ontvangen. Er is in 2013 vanwege de transitie en doorspelen van de programmering geen sprake van een reguliere exploitatie. Zonder de extra opbrengsten zou een fors negatief exploitatieresultaat zijn ontstaan.

Resultaatbestemming 2013:

Subsidie OCW 2013	€ 7.100.833
Totale omzet 2013	€ 13.819.979

Aandeel van het subsidie van het Ministerie van OCW in de totale omzet: 51%

Het exploitatieresultaat over 2013 bedraagt: € 52.073 positief.

De resultaatbestemming 2013 is als volgt verwerkt:

Toevoeging aan het Bestemmingsfonds OCW:	51% *	€ 52.073 = € 26.557
Toevoeging aan de Algemene Reserve:	49% *	€ 52.073 = € 25.516

Bestemmingsfonds OCW:

Stichting philharmonie zuidnederland heeft op 11 juni 2013 het ministerie van OCW verzocht om het saldo van het Bestemmingsfonds OCW (€ 478.295 per 1/1/2013) te mogen aanwenden voor financiering van fusiekosten. Het ministerie heeft per brief d.d. 4 september 2013 te kennen gegeven dat de middelen uit het Bestemmingsfonds OCW daarvoor aangewend mogen worden.

Ten gevolge van de resultaatbestemming 2013 bedraagt het saldo van het Bestemmingsfonds OCW per 31-12-2013 € 26.557

Financiële positie:

Ten gevolge van het exploitatieresultaat over 2013 ad. € 52.073 en vrijval van het Bestemmingsfonds OCW ad. € 478.295 is het eigen vermogen afgenomen van € 461.065 per 1/1/2013 naar € 34.840 per ultimo 2013. Het financieel beleid van het orkest is er mede op gericht om de eigen vermogenspositie de komende jaren te verbeteren door het behalen van positieve exploitatieresultaten.

De liquiditeit is licht verbeterd:

Current ratio (vlottende activa / kortlopende schulden): per 1/1/2013 1,07 naar ultimo 2013 1,11

Voor de solvabiliteit geldt de volgende vermindering:

Totale activa / vreemd vermogen: per 1/1/2013 1,04 naar ultimo 2013 1,00.

Jaarverslag 2013:

BESTUURSVERSLAG 2013:

Ondernemerschap/Eigen inkomsten 2013

Inkomstennorm:

Volgens de categoriale exploitatierekening is er in 2013 aan eigen inkomsten gerealiseerd:

	€	inclusief correctie ** €
1. Publieksinkomsten	1.427.036	1.427.036
2. Sponsorinkomsten	177.187	177.187
3. Overige inkomsten	45.704	45.704
8. Bijdragen uit private middelen	215.865	363.677
Eigen inkomsten 2013	1.865.792	2.013.604
Structureel subsidie 2013:		
4. Subsidie OCW CuNo	7.100.833	7.100.833
5. Subsidie provincie CuNo	4.500.000	3.750.000
6. Subsidie gemeente CuNo	292.420	292.420
	11.893.253	11.143.253
Subsidie overheid t.b.v. operabegeleiding	* 2.576.871	2.414.371
Subsidiegrondslag eigen inkomstennorm 2013	9.316.382	8.728.882
Eigen inkomstennorm	20,0%	23,1%

*Correctiefactor voor de operabegeleidingen:

Aantal operabegeleidingen 2013 39

Totaal aantal uitvoeringen voor de norm

Regulier	141
Opera	39
	180

** Bij 5 Subsidies provincie CuNo is voor de provincie Noord Brabant het incidentele eenmalig hogere subsidie ad € 750.000 geëlimineerd, die ten laste van de jaren 2014-2016 komt.

** Bij bijdragen uit private middelen is geabstraheerd van de gevormde voorziening inzake het niet ontvangen van de berekende bijdrage van de Vrienden van Het Brabant Orkest. Naar onze mening is de consistente berekening van de bijdrage valide. Hierover is ten tijde van de jaarrekening nog geen gehele duidelijkheid ontvangen, door omstandigheden.

Het ministerie van OCW heeft gesteld dat op 1 januari 2013 een percentage eigen inkomsten van 21,5% is bereikt. Daarnaast wordt verwacht dat er een groei van 1 procentpunt per jaar wordt gerealiseerd zodat aan het einde van de planperiode 2013 t/m 2016 voldaan wordt aan 25,5% eigen inkomsten. Over de jaren 2013 t/m 2015 moet gemiddeld 23,5% eigen inkomsten worden gehaald.

In 2013 is door philharmonie zuidnederland een percentage na correctie van 23,1% (voor correctie 20%) gerealiseerd. Voor wat betreft het boekjaar 2013 is dit een compleet afwijkend c.q. niet regulier vergelijkbaar jaar vanwege de fusie, de extra uitgaven en inkomsten c.q. subsidies. Er zijn bedragen vooruit ontvangen, er zijn toezeggingen voor de subsidie 2013 die in feite in de restant periode tot 2016 in mindering worden gebracht. Vandaar dat het gecorrigeerde percentage is gehanteerd om over de jaren een duidelijk vergelijkbaar percentage te kunnen laten zien en ook over de periode een evenwichtiger gemiddeld te krijgen.

Teneinde het eigen inkomsten percentage te verhogen wordt in 2014 e.v. grote prioriteit gegeven aan het verbeteren van de inkomsten uit kaartverkoop en sponsoring. Indien de gestelde doelen worden behaald kan in 2014 een eigen inkomsten percentage worden gerealiseerd van om en nabij 25%.

De afdeling Marketing is aanzienlijk versterkt met gespecialiseerde medewerkers op het gebied van publieksanalyse, direct marketing en sociale media teneinde een stevige positieve impuls te geven aan de opbrengsten uit kaartverkoop. Tevens is aan de afdeling Marketing een relatiemanager toegevoegd die aan de hand van een nieuw sponsorplan de sponsormarkt gaat bewerken teneinde ook hier een belangrijke inkomstenstijging te gaan realiseren. Het Bestuur heeft er vertrouwen in dat met genoemde investeringen een belangrijke inkomstenverbetering kan worden behaald. Er zijn derhave op dit moment geen alternatieve scenario's ontwikkeld die inspelen op andere maatschappelijke en/of financiële randvoorwaarden.

Opgemerkt wordt dat philharmonie zuidnederland ook behoorlijk last (sponsoring en inkomsten) heeft gehad van het huidige economische klimaat c.q. de terughoudende consumentenbesteding.

Jaarverslag 2013:

BESTUURSVERSLAG 2013:

Continuïteit/toekomst

Op grond van meerjarige subsidietoezeggingen (2014 t/m 2016) van het Ministerie van OCW, de provincies Limburg en Noord-Brabant en de gemeente Maastricht is de continuïteit voor genoemde jaren gewaarborgd.

Op grond van het voorgaande is er gewaardeerd op basis going-concern.

Realisatie van voorgenomen prestaties:

Per 21 december 2012 heeft het ministerie van OCW nieuwe prestatie-eisen opgelegd voor de periode 2013 t/m 2016.

	norm	realisatie 2013
Gemiddeld aantal programma's in grote bezetting > 80 musici	4	5
Gemiddeld aantal programma's in middelgrote bezetting 40-80 musici	41	46
Gemiddeld aantal programma's in kleine bezetting 15-40 musici	3	3
Gemiddeld aantal ensemble programma's < 15 musici	7	7
Gemiddeld aantal (reguliere) concerten/voorstellingen	149	141
Gemiddeld aantal begeleidingen opera (aantal producties)	2	3
Gemiddeld aantal schoolvoorstellingen	57	60
Gemiddeld aantal bezoeken totaal	128.240	128.088
Gemiddeld aantal bezoekende scholieren totaal	20.300	12.158
Gemiddeld aantal bezoekende scholieren totaal	waarvan PO 19.500	10.918
	waarvan VO 800	1.240

Toelichting onder prestatietabel bestuursverslag

Op het gebied van het aantal programma's in diverse bezettingen (eerste vier items) heeft philharmonie zuidnederland op alle fronten aan de norm voldaan of bovenmatig gepresteerd. De realisatie van het aantal reguliere concerten/voorstellingen ligt 8 lager ten opzichte van de norm. De reden daarvan is dat in 2013, als gevolg van het uitspelen van het seizoen 2012/2013 door de Maastrichtse en Eindhovense kern, 3 begeleidingen van Opera Zuid hebben plaatsgevonden (39 uitvoeringen) in plaats van het genormeerde aantal van 2 begeleidingen (24 uitvoeringen).

Het totaal aantal bezoeken voor 2013 ligt in de lijn van de norm, voor wat betreft het aantal bezoekende scholieren is de doelstelling niet gehaald. De norm die daarvoor gesteld is betreft een gemiddelde voor de planperiode 2013 tot en met 2016. In het eerste opbouwjaar kon met name vanwege logistieke redenen het beoogde aantal kinderen per voorstelling niet worden behaald. Het aantal educatieve concerten verhogen teneinde de bezoekenorm te halen zou negatieve gevolgen hebben gehad voor de reguliere symfonische concertpraktijk (in 2013 is ook al 1 extra operabegeleiding gedaan!).

Reflectie marketing op samenstelling en omvang van het publiek, onderbouwd met publieksonderzoek in 2013.

Najaar 2013 is begonnen met analyse van bezoekersgegevens in een drietal vaste speelsteden: Eindhoven, Tilburg en Heerlen. Het gemiddeld aantal bezochte voorstellingen (bezoekfrequentie) varieert van 2,5 in Eindhoven tot 1,8 in Tilburg en 1,4 in Heerlen. Veel publiek in Eindhoven bezoekt het orkest minimaal 4 keer per seizoen, terwijl relatief gezien in Tilburg en Heerlen veel meer mensen zijn die het orkest 'slechts' 1 keer bezoeken.

Het gemiddeld aantal kaarten per voorstelling bedraagt 2,5 in Eindhoven. In Tilburg en in Heerlen ligt dat met 3 kaarten per voorstelling iets hoger.

De gemiddelde leeftijd van de bezoekers is in Eindhoven 65 jaar en in Heerlen en Tilburg 60 jaar. De gemiddeld hogere leeftijd in Eindhoven hangt samen met de eveneens hogere bezoekfrequentie.

Verder woont 53% van de bezoekers in Eindhoven in een straal van 10 kilometer rondom Eindhoven. In Tilburg en Heerlen ligt dit percentage op 67%.

Verder heeft er over 2013 een representatief publieksonderzoek plaatsgevonden onder de bezoekers van 8 speelsteden in Noord-Brabant en Limburg. Het algehele oordeel over de kwaliteit van de concerten van de philharmonie zuidnederland was dat ruim 93% het als goed tot zeer goed ervaart.

Verder gaf bijna 80% aan het nieuwe orkest als opvolger te beschouwen van Het Brabants Orkest en Limburgs Symfonie Orkest en 14% weet het nog niet.

In 2013 is door het ministerie een speellijstenapplicatie geïntroduceerd. Op een speciale website dienen alle programma's met bezettingen, uitvoeringen, locaties, plaatsen met capaciteit, aanvangstijden, bezoekers, betalende bezoekers, overige activiteiten w.o. educatie, schooluitvoeringen, workshops ingevoerd te worden. Bovenstaande cijfers en de bijlage prestaties zijn hieruit afgeleid. Ook de inleidingen dienen in principe te worden ingevoerd met aantallen bezoekers en betalende bezoekers. Bij elke reguliere uitvoering wordt een inleiding gegeven. Voor deze inleiding hoeft niet extra betaald te worden. In de applicatie dienen betalende bezoekers en aantallen voor deze inleidingen te worden gegeven. Omdat geen extra betaling hiervoor plaats vindt en er geen bezoekers worden geregistreerd, is met het ministerie van OCW afgesproken dit toe te lichten in het bestuursverslag. Voor wat betreft uitkoop, waarvoor geen borderellen worden ontvangen, zijn de aantallen bezoekers meegenomen zoals door de diverse organisaties zijn doorgegeven, in totaal ca. 21.500 bezoekers.

Jaarverslag 2013:

Artistiek verslag 2013 philharmonie zuidnederland

De geboorte van een nieuw orkest

Inleiding

Op 1 januari 2013 zijn Het Brabants Orkest (HBO) en het Limburgse Symfonie Orkest (LSO) opgegaan in de nieuwe stichting philharmonie zuidnederland. Twee orkesten met elk een lang en rijk verleden, eigen karakter en (speel-)cultuur werden samen gevoegd tot een nieuw orkest voor heel Limburg, Brabant en Zeeland.

Het eerste half jaar van 2013 - het slot van het seizoen 2012-2013- maakten beide orkesten af als volwaardige symfonieorkesten onder hun eigen naam voordat ze in de zomer definitief samen gingen in één orkest.

Voor een helder overzicht van de artistieke zaken is dit verslag ingedeeld in de volgende periodes:

- 1 Januari-Juli 2013
 - 1.1 het Brabants Orkest
 - 1.2 Kees Bakels en Jan Willem de Vriend
 - 1.3 Overige dirigenten
 - 1.4 Binding met de achterban
 - 1.5 Educatie
 - 2 Het Limburgs Symfonie Orkest
 - 2.1 Ed Spanjaard
 - 2.2 dicht bij de mensen
 - 2.2.1 Jong
 - 2.2.2 Populair
 - 2.2.3 Verfining en groots
 - 2.2.4 Buiten de paden
- 3 Augustus-december 2013
 - 3.1 de geboorte van een nieuw orkest
 - 3.2 Feestelijke Openingsconcert
 - 3.3 Volop mogelijkheden
 - 3.4 bijzondere programmering
- 4 Begeleiding Opera
- 5 Educatie
- 6 Talentontwikkeling

1 Januari-Juli 2013

Zowel het LSO als het HBO functioneerde in de eerste helft van 2013 nog als twee volwaardige symfonieorkesten. In afwachting van het definitief samen gaan van beide orkesten – noodgedwongen door de vrijwel halvering van de rijkssubsidie in het Kunstenplan 2013-2016 van beide orkesten – gingen beide orkesten tot het laatste moment van hun zelfstandige bestaan door met dat waar ze goed in zijn: het aanbieden van een breed en veelzijdig aanbod voor verschillende publieksgroepen.

1.1 Het Brabants Orkest

Het HBO koos na het afscheid van chef-dirigent Alan Buribayev in 2012 voor continuïteit en kwaliteitsbewaking door het aanstellen van twee Nederlandse vaste gastdirigenten; Kees Bakels en Jan Willem de Vriend. Beiden hebben elk hun specialisme en vullen elkaar dusdanig aan dat er een rijkgeschakeerd en hoogwaardig aanbod werd gegarandeerd.

Jan Willem de Vriend werd als vast gastdirigent uitgenodigd voor het barokke, klassieke en vroeg romantische repertoire, waar Kees Bakels zich ontfemde over het romantische repertoire tot aan de muziek van hedendaagse componisten.

Dit muzikale tweetal loopt als een rode draad door het jaar 2013. Beide dirigenten kregen een belangrijke rol toebedeeld bij het fusieproces dat zich later in het jaar zou voltrekken. Voormalig artistiek manager Jan Zekveld nam met de keuze voor Bakels en De Vriend in het begin van 2013 een voorbode op de weg die het nieuwe orkest – de Stichting philharmonie zuidnederland – vanaf augustus zou inslaan. Het is een keuze gebleken die uitermate goed heeft uitgepakt. Bakels en De Vriend zorgden voor herkenning bij het publiek, continuïteit en kwaliteitsbewaking die nodig was bij dit complexe fusieproces en het ontbreken van een chef-dirigent. Bakels dirigeerde dit jaar vijf programma's waarvan drie in de laatste maanden van het HBO. De Vriend stond op zijn beurt in 2013 drie keer voor het orkest ,waarvan twee in de periode van januari tot en met juli.

Jaarverslag 2013:

1.2 Kees Bakels & Jan Willem de Vriend

Bakels leidde in januari een programma met als hoofdmoot het 'Concert voor Piano, Trompet en orkest' van Sjostakovitsj en de 'Tweede Suite uit De Vuurvogel' van Stravinsky. Een week later wist Bakels het orkest tot ongekennde hoogte te leiden in een gedenkwaardige uitvoering van de eerste akte uit Tchaikovsky's 'Doornroosje'. De uitvoering van de '3e Symfonie' van Bruckner in maart was het laatste concert van het HBO onder aanvoering van Bakels, aangezien hij de geplande uitvoering van de '9e Symfonie' van Mahler door ziekte moest afzeggen.

Jan Willem de Vriend leidde op zijn beurt half maart een uitvoering met solistische bijdrage van de pianobroers Lucas en Arthur Jussen. Naast het 'Concert voor twee piano's en orkest' van Mozart stond onder meer de '1e symfonie' van Beethoven op het programma. De Vriend leidde eveneens het laatste abonnementsconcert eind april in Den Bosch met een uitvoering van Haydns 'Jahreszeiten' samen met het Brabant Koor in een oorspronkelijke Nederlandse vertaling uit 1803. Door brand op de Markt in Eindhoven grenzend aan het Muziekgebouw, werd het geplande concert daar geannuleerd.

1.3 Overige gastdirigenten

De overige abonnementsconcerten werden geleid door een keur aan buitenlandse dirigenten. Eind februari dirigeerde John Alexrod een programma waarin muziek uit Europa was gekoppeld aan muziek uit de Verenigde Staten; Dukas versus Barber en Liszt versus Gershwin.

Australiër Nicolas Milton is een graag geziene gast bij het HBO en leidde het orkest eind maart door een programma met onder meer de Nederlandse première van het fagotconcert 'Five Sacred Trees' van filmcomponist John Williams.

Dirigent Dmitri Liss wist de briljante '2e Symfonie' van Rachmaninov tot een memorabel muzikaal document te maken. Musici en publiek waren diep onder de indruk.

Oostenrijker Martin Sieghart werd in allerijl ingevlogen om een zieke Kees Bakels te vervangen voor de uitvoering van de '9^e Symfonie' van Mahler. Het HBO werd bij deze gelegenheid aangevuld met leden van Het Gelders Orkest om zo de mammoetbezetting die Mahler voorschrijft bij elkaar te krijgen. Een dergelijke constructie vond eerder in 2012 plaats bij de uitvoering van een omvangrijke Sjostakovitsj symfonie; de '7^e symfonie Leningrad'.

Tenslotte mag niet onvermeld blijven de grote inbreng van solisten uit het orkest in de abonnementsserie, toch de ruggengraat van het HBO. Achtereenvolgens soleerden Raymond Vievermans (trompet), Marc Tooten (altviool), Arno van Houtert (klarinet), Peter Hoebe (Hoorn), Jozsef Auer (Fagot) en Wouter Vossen (viool) bij hun eigen orkest. Deze programmatische durf (of noem het gerust een statement) om op eigen kracht te opereren, is bijzonder. In combinatie met de vele positieve recensies die in de laatste maanden van het bestaan over het HBO verschenen, onderstrepen de kwaliteit van het orkest tot het allerlaatste moment.

1.4 Binding met de achterban

Rondom de abonnementsconcerten onderstreepten diverse concerten de binding van het orkest met haar Brabantse achterban. Deze programmering kwam tot stand na nauw overleg tussen de artistieke leiding en trompettist/programmeur Raymond Vievermans.

Zo werd het jaar op 6 januari in Den Bosch geopend met het traditionele Nieuwjaarsconcert onder leiding van Arjan Tien. De Carnavalsconcerten zijn niet meer weg te denken in de tradities van Den Bosch en Breda. Onder leiding van Jos Pommer en met solistische medewerking van Izaline Calister en Helen Lepalaan werd aan de vooravond van Carnaval het feest muzikaal opgeluisterd door het HBO.

Het HBO begeleidde in de maanden mei en juni traditiegetrouw Opera Zuid, deze keer in de uitvoering van Puccini's opera 'Tosca'. De uitvoering in de openlucht tijdens Opera aan de Parade in Den Bosch voor duizenden luisteraars is elk jaar een happening. De uitvoering in Het Concertgebouw Amsterdam vormde het laatste concert van het HBO.

Vermeldenswaardig is nog het Midzomernachtconcert dat in juni plaats vond, geïnitieerd door de orkestleden en aangeboden aan de Vrienden van het HBO. Onder leiding van oud chef-dirigent Marc Soustrot concerteerde het orkest een laatste keer voor haar vaste aanhang in een uitverkocht Muziekgebouw Eindhoven. Daarmee gaven de musici een muzikaal dankjewel.

Jaarverslag 2013:

2 Het Limburgs Symfonie Orkest

Net als bij het HBO speelde het orkest de laatste maanden van haar eigen bestaan zonder chef-dirigent, nadat Ed Spanjaard in juni 2012 afscheid nam en bij die gelegenheid tot ere-dirigent werd benoemd. Spanjaard keerde als gastdirigent drie keer terug naar het orkest waar hij 12 jaar de leiding over had. Met Spanjaard zorgde voormalig directeur Henri Broeren - net als Zekveld bij het HBO met Kees Bakels en Jan Willem de Vriend - voor een constante factor en kwaliteitsbewaking.

2.1 Ed Spanjaard

Half januari dirigeerde Spanjaard een concert met de '5e symfonie' van Beethoven en '6 Monologen uit Jedermann' van Frank Martin met als solist de bas Harry Peeters. In het kader van het cultureel festival During Tefaf rondom Europa's grootste kunstbeurs TEFAF Maastricht, gaf het LSO onder leiding van Spanjaard een concert met film/realtime editing van de Belg Thierry de Mey. Ravels 'Ma Mere l'Oye' en Debussy's 'Prelude a l'apres-midi d'un faune' kregen een extra dimensie door de projecties.

Met solistische medewerking van concertmeester Lei wang in het Brahms 'Vioolconcert' en Dvoraks '8^e Symfonie' werd in april het laatste serieconcert uitgevoerd onder leiding van de oud-chef Ed Spanjaard.

2.2 Dichter bij de mensen

De drie programma's onder leiding van Spanjaard waren slechts een deel van de verscheidenheid die het LSO in haar laatste maanden nadrukkelijk opzocht. Bij het LSO draaide het in de laatste maanden vooral om het motto 'dichter bij de mensen'. De programmering was in vijf genres dusdanig ingedeeld dat iedere Limburgse muzikliefhebber er iets van gading tussen zou kunnen vinden; jong, populair, buiten de paden, groots en verfijnd waren de vijf speerpunten waaraan alle programmering werd opgehangen. Dit alles in de zoektocht naar herkenbaarheid en binding van het orkest met de provincie. Waarbij overigens diverse concerten onder meerdere van deze vijf categorieën konden worden ingedeeld.

2.2.1 Jong

Onder de categorie Jong vielen de educatieve projecten van het orkest. Zo waren er de Peuter- Kleuterconcerten voorafgaand aan de reguliere concerten half april in Heerlen en Maastricht. Onder de volwaardige educatieve projecten viel onder meer de schoolconcerten 'Alice in Wonderland' op muziek van de 'Enigma Variaties' van Elgar. De samenwerking met Jeugd- en Jongerentheater Het Laagland, regisseuse Lise-Lott Kok en kunstenaar Tom L'istelle maakten het concert tot een eigentijdse versie van Elgars muziek. Meer hierover in hoofdstuk 4 Educatie.

2.2.2 Populair

Het merendeel van de abonnementsconcerten viel in de categorie populair en opende traditiegetrouw met de Nieuwjaarsconcerten onder leiding van de Weense dirigent Martin Sieghart. Onder zijn aanvoering en met medewerking van de operadiva Marjon Lambriks kreeg het publiek een Straussboeket voorgeschoteld.

In februari toerde het orkest voor maar liefst 8 carnavalsconcerten door de provincie. De opmaat naar carnaval werd deze 60e editie geleid voor dirigent/orkestlid Joost Smeets.

De samenwerking in mei met de Limburgse troubadour Gé Reijnders viel eveneens volledig in deze categorie en bestond uit een mix van bekende liedjes van de zanger en Reijnders' persoonlijke keuze van de mooiste klassieke muziek.

2.2.3 Verfijning en groots

Als tegenhanger voor deze meer populaire programmering zocht het orkest de verfijning op tijdens de Componistendag op 12 januari, deze editie geheel gewijd aan de muziek van Benjamin Britten. Paul Goodwin dirigeerde het orkest deze dag in twee programma's met onder meer het 'Sinfonia di Requiem' en de 'Four Sea Interludes' van de Britse componist.

In de traditie van het orkest vormden de uitvoeringen van Matthaus Passion een vaste waarde. Deze keer maakte voor de gelegenheid dirigent Reinbert de Leeuw op 74-jarige leeftijd zijn debuut als dirigent van Bachs meesterwerk. Het orkest wist met deze keuze de landelijke pers naar Limburg te halen en De Leeuw ontpopte zich tot en dirigent met een geheel eigen visie op de zo vaak gespeelde noten van Bach.

De Dodenherdenking op 4 mei werd samen met het koor Studium Chorale opgeluisterd in de Sint Janskerk in Maastricht met een première van Jo van de Boorens 'Passion of our Lord Jesus Christ according to St John'.

In het kader van het Festival van Vlaanderen concerteerde het orkest eind juni in de Basiliek in het Belgische Tongeren. Onder leiding van Christiaan Lindberg bestond het programma onder meer uit 'Echoes' van Sandström en de '2^e Symfonie' van Sibelius.

Jaarverslag 2013:

2.2.4 Buiten de paden

In juni trad het LSO letterlijk buiten de geijkte paden van het spelen in theaters en trok het de provincie in om met 10 plaatselijke amateur harmonie- en fanfareorkesten in de provincie te spelen. Onder leiding van Lucas Vis speelde het orkest met de lokale harmonie of fanfare kras door de provincie in kerken, culturele centra en in de buitenlucht. Het werd een project dat veel goodwill kweekte en de binding van het orkest met haar muzikale provincie onderstreepte. Mede door de prima presentatie van dirigent Lucas Vis en de door hem gegeven masterclass aan amateur-dirigenten, was de educatieve waarde van dit project minstens zo de moeite waard.

Niet zo zeer buiten de paden; Het LSO begeleidde net als het HBO in februari en maart Opera Zuid. Per Oto Johansson leidde het orkest in de opera 'Pagliacci' van Leoncavallo.

Waar de Kennismakingsconcerten in juni traditiegetrouw een vooruitblik op het nieuwe seizoen waren, vormden ze deze keer een dankbetuiging aan alle vaste bezoekers en Vrienden van het LSO. Op het programma stonden de 'Totentanz' van Liszt met als solist de jonge Limburgse pianist Wouter Bergenhuizen en Beethovens '7^e Symfonie' onder leiding van Etienne Siebens.

Twee concerten in juli buiten de provincie c.q. in de Randstad vormden het slot van 130 jaar LSO; een concert in de ROBECO serie in het Concertgebouw Amsterdam en een optreden - overigens als eerste symfonieorkest ooit! - op het North Sea jazz Festival, samen met jazztrompettist Erik Vloeimans.

3 Augustus – december 2013: philharmonie zuidnederland

3.1 de geboorte van een nieuw orkest

Eind augustus treedt de philharmonie zuidnederland in nieuwe samenstelling en onder de nieuwe naam voor het eerst naar buiten. Letterlijk naar buiten, aangezien het eerste concert plaats vindt in het Openluchttheater Valkenburg. Onder leiding van Stefan Veselka en met medewerking van de sopraan Kim Savelsbergh is deze feeërieke omgeving onder toezicht oog van publiek en pers de plek voor de officiële start van het orkest. Het programma wordt de dagen erna herhaald op het Vrijthof in Maastricht tijdens het Preuvenemint.

De eerste schreden in de concertzaal volgen een week later met concerten onder leiding van Dirk Brossé als opening van het culturele seizoen in de kernsteden Eindhoven en Maastricht.

Nog voor de officiële lancering van het orkest is het orkest op diverse uiteenlopende locaties in beide provincies actief en onderstreept het daarmee haar veelzijdigheid en de betrokkenheid bij het publiek; Eindhoven en Den Bosch worden begin september aangedaan voor een begeleiding van de Charlie Chaplin film 'The Circus' onder leiding van specialist Tymonhy Brock. En op het traditionele en aangrijpende Liberation Concert op de Amerikaanse begraafplaats in Margraten klinkt voor 3000 toehoorders het 'R equiem' van Mozart onder leiding van Roberto Rizzi Brignoli en met medewerking van het Brabant Koor en diverse solisten.

Bovenstaande programma's worden door twee orkestkernen ingestudeerd en uitgevoerd; de kern Eindhoven – in verband met reizen grotendeels samengesteld uit musici van het voormalige HBO – en een tegenhanger in Limburg; de kern Maastricht. Al naar gelang de programmering worden musici uit beide kernen uitgewisseld en bij grote bezettingen samengevoegd tot een groot orkest.

Het voordeel om als philharmonie zuidnederland met grote orkestbezettingen dan voorheen bij het HBO en LSO te werken, wordt voor het eerst benut tijdens het concert van Musica Sacra half september in Maastricht. Etienne Siebens gaat een groot bezet en uit beide kernen samengesteld orkest voor in onder meer Zimmermann's 'Stille und Umkehr' en de '3^e symfonie' van MacMillan.

Jaarverslag 2013:

3.2 Feestelijke Openingsconcert

En dan volgt het Feestelijke Openingsconcert op 28 september in het Theater aan het Vrijthof in Maastricht. Met een gedegen voorbereiding (extra repetities tov gangbaar) in de vingers worden onder leiding van vaste gastdirigent Kees Bakels de hoog gespannen verwachtingen waar gemaakt en reageert de landelijke pers uiterst positief op de eerste klanken van het nieuwe orkest. Volgens de recensenten zijn de eerste resultaten hoopgevend en lijkt er zich al een samenvoeging in klank en speelcultuur in de verschillende orkestgroepen te ontwikkelen. Het is een beeld dat in de rest van het seizoen herhaaldelijk wordt bevestigd door de pers; er wordt hard gewerkt met een zich steeds verbeterend klinkend resultaat tot gevolg. Het programma wordt na de concerten Maastricht en Eindhoven herhaald in Breda, Heerlen en Utrecht en levert dus een dikke voldoende op het eerste rapport van het orkest op.

De andere vaste gastdirigent Jan Willem de Vriend buigt zich voor het eerst over het klassieke repertoire half oktober met een programma met als hoofdmoot de 'Haydnvariaties' van Brahms en Haydn's 'Symfonie nr. 72'. Pianosolist Hannes Minnaar maakt tijdens het concert in Heerlen plaats voor het 'Ensemble in Residence' van Parkstad Limburg Theaters; Rietkwintet Calefax. De vijf blazers soleren onder begeleiding van het orkest in een eigen bewerking van een herontdekt pianoconcert van Beethoven. Een wereldpremière die tot stand kwam tussen samenwerking van orkest en zaal.

Kees Bakels neemt in de weken erna het stokje weer over van De Vriend en werkt eind oktober met een voltallig bezet orkest aan een programma met 'Harold in Italie' van Berlioz en orkestmuziek van Wagner. Met dit programma wordt onder meer in De Doelen Rotterdam en de Salle Philharmonique in het Belgische Luik gespeeld. Wederom zijn de kritieken vol bewondering over de voortgang van het nog zo jonge orkest.

3.3 Volop mogelijkheden

Tussendoor geeft een kleiner bezet orkest acte de presence op het festival November Music met een programma geheel gewijd aan nieuwe muziek dat in samenspraak met de organisatie is samengesteld. Rob Zuidams 'Rage d'Amour' beleefte tijdens het concert in de Hervormde Kerk in Den Bosch zijn première.

De philharmonie zuidnederland heeft vele mogelijkheden. Zo speelt de ene kern van het orkest bij Opera Zuid de begeleiding van de opera 'Carmen', terwijl de andere kern in een uitverkocht Concertgebouw Amsterdam met kinderboekenschrijver Jacques Vriens het familieconcert 'De Kindertemmer' uitvoert.

De Amerikaanse dirigent Andrew Grams toert eind november met een klassieke bezet orkest door beide provincies met een programma bestaande uit Stravinsky's 'Symfonie voor Blazers' en het 'Klarinetconcert' van Mozart met als solist de volgens het vakblad Gramophone 'beste klarinettist ter wereld' Michael Collins.

Het jaar wordt afgesloten met een serie van maar liefst 9 kerstconcerten onder leiding van Kynan Johns. Simone Lamsma soleert in de 'Havanaise' en 'Introduction et Rondo Capriccioso', beiden van Saint-Saëns. Op 20 december wordt voor het eerst de provincie Zeeland aangedaan met een concert in de Zeeuwse Concertzaal in Middelburg.

Als slot van dit verslag wil ik grote prestatie die de musici hebben geleverd benadrukken. 2013 kende voor hun veel onzekerheden en veranderingen. Deze omstandigheden maken het extra zwaar elk concert weer een prestatie neer te zetten. Hun flexibiliteit, onverminderde inzet en liefde voor de muziek verdient een groot compliment.

3.4 Bijzondere programmering

De philharmonie zuidnederland beoogt met haar recente start als nieuw, eigentijds orkest dichtbij het publiek te staan. Als aanvulling op de reeds bestaande doelgroepen, wordt het bereik van het orkest vergroot door bijzondere programmering, waarin 'nieuwe' programma's voor nieuwe doelgroepen worden gepresenteerd. Hiervoor is Masa Spaan als programmeur bijzondere programmering binnen het orkest actief.

Uit diverse studies blijkt dat de reguliere, van oorsprong 19e eeuwse concertpraktijk het bestaande publiek goed weet te bedienen, maar dat nieuwe doelgroepen zich hier minder in lijken te herkennen. In een snel veranderende wereld lijkt met name het publiek van morgen om een meer eigentijdse en levendige concertpresentatie te vragen. Het accentueren van de muzikale verbeelding door middel van een verrassende dramaturgie, thematiek, verdieping en verbinding met andere disciplines zijn daarin belangrijke inhoudelijke elementen. Open communicatie met het publiek, aansprekende locaties, een passende aanvangstijd en lengte van een concert, en het faciliteren in een sociale gelegenheid zijn belangrijke aanvullende elementen. Hier ligt een grote kans voor het orkest die door Spaan wordt gegrepen.

Met een tweetal concertformats is hier een begin mee gemaakt; op 1 september tijdens Hallo Cultuur en een drietal studentenprogramma eind oktober.

Jaarverslag 2013:

3.4 Bijzondere programmering vervolg

Tijdens Hallo Cultuur werd er in een half uur op verrassende wijze toegankelijk klassiek repertoire gepresenteerd in samenwerking met blokfluitist Erik Bosgraaf en zijn vaste sounddesigner Jorrit Tamminga. Op het programma stonden het Vivaldi's 'Concerto in g La Notte' en het 'Concerto in C' waarin Bosgraaf soleerde, maar welke tevens met elkaar werden verbonden door een improvisatie van Bosgraaf met sounddesign. Zodoende ontstond er tussen de Concerti een spannende reis van Vivaldi naar andere muzikale stromingen.

De studentenconcerten geleid door Bas Wiegers eind oktober in Maastricht, Tilburg en Eindhoven met de titel 'The exhibition of an orchestra' boden een eclectisch programma waarin de prikkelende veelzijdigheid van een orkest ten gehore werd gebracht met muziek van Milhaud, Pärt, Ives en een nieuwe compositie van Zapp4. Zapp4 stelde het werk samen met de designers van de Dutch Design Week tot een 'designinterventies'. Het resultaat was een speciaal ontworpen 'route' door het orkest waarlangs het publiek zich tijdens het luisteren kon bewegen. Zodoende kon het publiek vanuit verschillende en zelf te kiezen perspectieven met het orkest en de muziek kennismaken.

4. Begeleiding Opera

In 2013 heeft philharmonie zuidnederland drie operabegeleidingen verzorgd ten behoeve van Opera Zuid.

Het betreft de volgende opera's:

Februari/maart	R. Leoncavallo - I pagliacci	10 uitvoeringen
Mei/juni	G. Puccini - Tosca	17 uitvoeringen
November/december	G. Bizet - Carmen	12 uitvoeringen

5. Educatie

Waar de samenvoeging van beide orkesten pas na de zomer van 2013 plaats vond, liepen de afdelingen Educatie van het HBO en LSO hier al op vooruit. Zij bleken gemakkelijk te kunnen worden samengevoegd. Het aanbod van beide orkesten leek op elkaar en vulde aan daar waar nodig. Zo kon het orkest gemakkelijk tot een aanbod komen dat is onder te brengen in een doorgaande leerlijn. Het aanbod van het orkest kenmerkt zich door veelzijdigheid: projecten voor groot orkest, door kleine ensembles, op school of in de concerten, oppervlakkige kennismakingen en grondige workshops.

Door enkele leden van het orkest werd met 'Fee en Muziek' naar kleuterscholen gegaan. In deze muzikale voorstelling komen de meest elementaire zaken van muziek maken aan bod. Bovendien speelt het thema van uitsluiten en meedoen. Leerlingen participeren actief in de voorstelling doordat zij aan het eind meespelen op eigen gemaakte instrumenten.

Ook met een kleine kern musici werd 'Kasteel aan de rivier' op thema's uit Smetana's 'Die Moldau' gespeeld. Doel van de voorstelling is de leerlingen te laten ervaren dat muziek verschillende emoties kan oproepen. Zo wordt het kasteellied ook in verschillende gedaanten gezongen, van heel verlegen tot zeer uitbundig.

Hoofdmoot van het educatieve aanbod vormde de voorstelling 'Musica', het educatieve project dat HBO met Kunstbalie heeft ontwikkeld en bijna 4000 kinderen dit jaar bereikte. Door de ogen van een uitvinder maken de leerlingen aan de hand van de 'El Amor Brujo' van De Falla kennis met de rijke uitdrukkingswereld van de muziek van zijn muziek en de diverse klankkleuren van het symfonieorkest.

Waar 'Musica' voortkwam uit het HBO, stond het LSO aan de wieg van het eerder in dit verslag al beschreven schoolconcert 'Alice in Wonderland' op muziek van de 'Enigma Variaties' van Elgar. De samenwerking met Jeugd- en Jongerentheater Het Laagland, regisseuse Lise-Lott Kok en kunstenaar Tom L'istelle maakten het concert tot een eigentijdse versie van Elgars muziek.

Het project 'Componeren in de klas' laat leerlingen op actieve wijze kennismaken met muziek in het algemeen en het symfonieorkest in het bijzonder.

6. Talentontwikkeling

In 2013 werd wederom jong talent uitgenodigd om bij orkestprojecten als solist centraal te staan en er werd met Limburgse harmonieën en fanfares opgetreden (10 HaFa-concerten).

In 2013 is er volop samengewerkt met het conservatorium in Maastricht. Stageplekken zijn aangeboden en ingevuld.

Philharmonie zuidnederland onderzoekt daarnaast de mogelijkheden om een 'curriculum orkestspelen' in het kader van de masteropleiding van de conservatoria Tilburg en Maastricht op te zetten.

Jaarverslag 2013:

Governance

Voor de samenstelling van het Bestuur van stichting philharmonie zuidnederland en de wijzigingen gedurende 2013 verwijzen wij naar pagina 2.

Het Bestuur van Stichting philharmonie zuidnederland heeft de aanbevelingen betreffende de Code Cultural Governance toegepast.

* Het bestuur heeft periodiek overleg gehad over ondermeer de muzikale, financiële en organisatorische ontwikkelingen, de toekomstvisie c.q. het businessplan, de liquiditeit, de tussentijdse financiële rapportages, de begroting 2014, de meerjarenraming en uiteraard de aangekondigde bezuinigingen, de mogelijke consequenties ervan en de te nemen acties. Daarnaast is in een overleg met de Ondernemingsraad het functioneren van de directeur besproken.

* Het Bestuur van stichting philharmonie zuidnederland heeft in 2013 17 maal vergaderd.

* Overlegvergaderingen met de Ondernemingsraad vonden in 2013 12 maal plaats.

* Het bestuurmodel, de planning en controlcyclus en de budgettering zijn bedoeld om te komen tot een adequaat risicobeheersings- en controlesysteem.

De bestuursleden van philharmonie zuidnederland zijn niet in loondienst en ontvangen derhalve geen betaling voor hun werkzaamheden. Zij ontvangen een vergoeding van de door hen in de uitoefening van hun functie gemaakte kosten (een niet bovenmatige vacatievergoeding en een redelijke reiskostenvergoeding).

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Conform de verplichtingen van de WNT vermeldt philharmonie zuidnederland de verplichte gegevens betreffende bezoldiging en uitkeringen einde dienstverband voor Topfunctionarissen en overige functionarissen.

Het verantwoordingsoverzicht WNT is opgenomen op bladzijde 46.

Er is in de volgende gevallen sprake van overschrijding ten opzichte van de gestelde norm:

1. Uitkering einde dienstverband oud-directeur A.H. van Dijk:
norm € 75.000/uitkering € 216.893; overschrijding € 141.893.
De uitkering is gedaan op grond van een uitspraak van de kantonrechter.

2. Uitkering einde dienstverband oud-directeur A.H. van Dijk:
norm € 75.000/uitkering € 304.931; overschrijding € 229.931.
De uitkering is gedaan op grond van een uitspraak van de kantonrechter.

3. Uitkering einde dienstverband van een orkestmusicus:
norm € 228.599/uitkering € 315.240; overschrijding € 86.641.
De uitkering is gedaan op grond van het Sociaal Plan Nederlandse Orkesten 4 juli 2012.

Goedkeuring Jaarrekening/Jaarverslag 2013

Het Bestuur van Stichting philharmonie zuidnederland verleent goedkeuring aan de Jaarrekening/Jaarverslag 2013 van stichting philharmonie zuidnederland.

Wij danken de Besturen van stichting philharmonie zuidnederland en Stichting Vrienden van Stichting philharmonie zuidnederland, de medewerkers en vrijwilligers van Stichting philharmonie zuidnederland voor al hun bijdragen aan de vele werkzaamheden en producties.

Eindhoven, 31 maart 2014

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

A.H. 's-Gravesande, vice-voorzitter

Drs. P.F.A.M van Boekel, penningmeester

philharmonie
zuidnederland

Jaarrekening 2013

philharmonie zuidnederland

www.philharmoniezuidnederland.nl
info@philharmoniezuidnederland.nl

Vestiging Maastricht
Statenstraat 5
6211 TB Maastricht

Vestiging Eindhoven
Jan van Lieshoutstraat 5
5611 EE Eindhoven

philharmonie zuidnederland
Postbus 230, 5600 AE Eindhoven
t 040 265 56 99
KvK 54 63 42 10

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Algemene toelichting:

Activiteiten:

Binnen het kader van de statutaire doelstelling tot bevordering van het muzikale leven - met name binnen de Provincies Limburg, Noord-Brabant, Zeeland - verricht de stichting philharmonie zuidnederland activiteiten die voornamelijk bestaan uit het uitvoeren van symfonische concerten, begeleidingen en educatieve projecten.

De statutaire vestigingsplaats van de Stichting is Eindhoven.

De feitelijke vestigingsplaatsen van de Stichting zijn Maastricht (Statenlaan 5) en Eindhoven (Jan van Lieshoutstraat 5).

Schattingen:

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het Bestuur zich verschillende oordelen en maakt schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen.

Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva:

Algemeen:

De Stichting philharmonie zuidnederland is per 1 januari 2013 ontstaan uit de juridische fusie van de Stichtingen Limburgs Symfonie Orkest en Het Brabants Orkest als gevolg van bezuiniging van de rijksoverheid. De subsidie van de rijksoverheid is van ruim € 11,5 miljoen jaarlijks gereduceerd naar ruim € 6 miljoen met een € 1 miljoen extra voor de samenwerking. De teruggang is deels gecompenseerd door de beide provincies. De schaal waarop nu geacteerd wordt is kleiner en niet vergelijkbaar met voorheen. De beginbalans van de nieuwe stichting bestaat uit de optelling van de beide voormalige stichtingen. De fusie is boekhoudkundig te zien als een activa-passiva samenvoegingstransactie.

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Handboek verantwoording cultuursubsidies instellingen 2013-2016 van het Ministerie van OCW waarbij de in de paragraaf "Wetgeving en richtlijnen" genoemde wet- en regelgevingsbepalingen uitgangspunt zijn. Derhalve is rekening gehouden met C1 Kleine organisaties zonder winststreven van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving.

De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Er is gewaardeerd op going-concern basis.

Vergelijking met voorgaand jaar en vergelijkende cijfers in de exploitatierekening:

De indeling van de exploitatierekening, inclusief vergelijkende cijfers, is zodanig dat er volledig wordt voldaan aan de richtlijnen zoals gesteld in het Handboek verantwoording cultuursubsidies instellingen 2013-2016 van het Ministerie van OCW.

Door de juridische fusie, die geleid heeft tot stichting philharmonie zuidnederland is een geheel andere niet vergelijkbare situatie ontstaan waardoor de vergelijkende cijfers in de exploitatierekening zijn weggelaten. De vergelijking door optelling van de vorige twee stichtingen loopt geheel mank en bevordert het inzicht totaal niet.

Materiële vaste activa:

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen.

Er is geen sprake van een verplichting tot herstel na afloop van het gebruik van het actief. De kosten worden rechtstreeks in het resultaat verantwoord.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva, vervolg:

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa:

De Stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

De opbrengstwaarde is bepaald met behulp van de actieve markt.

Een bijzonder waardeverminderingsverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Indien wordt vastgesteld dat een in het verleden verantwoorde bijzondere waardevermindering niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waarde-vermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorraden:

De onderhanden activiteiten worden gewaardeerd tegen de directe variabele kosten die zijn gemaakt ter voorbereiding van concertseries in het komende jaar.

Vorderingen:

Vorderingen worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie.

Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen:

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen:

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd op de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Vakantiegeldverplichting

De opbouwmethodiek voor de vakantiegeldverplichting van de voormalige fusiepartijen verschilt. De opbouwmethode van het voormalig Limburgs Symfonie Orkest gaat uit van opbouw vanaf juni, terwijl de opbouw van het voormalig Brabant Orkest start vanaf september.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat:

Algemeen:

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar.

De baten bestaan uit de opbrengsten uit hoofde van subsidies, sponsorinkomsten, donaties en recette/partage-inkomsten. De lasten worden bepaald op historische basis en verantwoord in het jaar waarop ze betrekking hebben. De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; verliezen reeds zodra zij voorzienbaar zijn.

Opbrengstverantwoording:

Opbrengsten uit de levering van diensten worden verantwoord naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Baten:

Baten omvatten de opbrengsten uit levering van diensten onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen.

Lasten:

De lasten c.q. kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Afschrijvingen op materiële vaste activa:

De materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Personeelsbeloningen:

Periodiek betaalbare beloningen:

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de exploitatierekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen:

Stichting philharmonie zuidnederland heeft een toegezegd-pensioenregeling voor zijn werknemers afgesloten bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds.

Hierbij is een pensioen toegezegd aan personeel op de pensioengerechtigde leeftijd, afhankelijk van de leeftijd, salaris en dienstjaren.

De stichting heeft de toegezegd-pensioenregeling verwerkt als zou sprake zijn van een toegezegde-bijdrageregeling. Behalve de betaling van premies heeft de Stichting geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregeling. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Overheidssubsidies:

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de exploitatierekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt, opbrengsten zijn gederfd of een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Vervolg Grondslagen voor de bepaling van het resultaat:

Financiële baten en lasten:

Rentebaten en rentelasten:

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Stichting philharmonie zuidnederland
JAARREKENING 2013:

BALANS (debet)

Deze balans is opgesteld na resultaatbestemming.

	31-12-2013	31-12-2012
ACTIVA		
<u>I Materiële vaste activa</u>		
1. Inventaris en inrichting		
Automatiseringsapparatuur en software	11.552	15.498
Kantoormeubilair	4.849	4.111
2. Andere vaste bedrijfsmiddelen		
Muziek- en bibliotheekwerken	24.394	17.673
Muziekinstrumenten	60.653	91.396
Totale Materiële Vaste activa	101.448	128.678
<u>I Financiële vaste activa</u>		
1. Leningen aan musici voor instrumenten	21.844	16.478
Totale Vaste activa	123.292	145.156
<u>I Voorraden; Onderhanden activiteiten</u>	2.057	611
<u>II Vorderingen</u>		
1. Op Debiteuren	572.437	534.578
2. Belastingen	160.957	62.843
3. Overige vorderingen	366.332	97.880
4. Overlopende activa	222.639	139.844
5. Subsidieverstrekkers	279.521	24.435
<u>III Liquide middelen</u>	6.808.581	10.985.352
Totale Vlottende activa	8.412.524	11.845.543
TOTALE ACTIVA	8.535.816	11.990.699

Stichting philharmonie zuidnederland
JAARREKENING 2013:

BALANS (credit)

Deze balans is opgesteld na resultaatbestemming.

	31-12-2013	31-12-2012
PASSIVA		
<u>I Stichtingskapitaal</u>	90	90
<u>II Algemene reserve</u>	8.196	-17.320
<u>III Bestemmingsfonds OCW</u>	26.557	478.295
Totaal eigen vermogen	34.843	461.065
Voorzieningen:		
1. Voorziening Re-integratie, Suppletie en Outplacement	60.000	60.000
2. Voorziening langdurig zieken	157.387	36.612
3. Voorziening jubileumuitkeringen	88.177	129.757
4. Voorziening eigenrisicodragers w.w.	0	6.700
Totaal voorzieningen	305.564	233.069
Langlopende schulden:		
1. Subsidieverstrekkers	555.237	155.237
2. St. Vrienden van Het Brabants Orkest	69.819	76.005
Totaal langlopende schulden	625.056	231.242
Kortlopende schulden:		
1. Schulden aan leveranciers: Crediteuren	378.593	336.001
2. Schulden aan gelieerde rechtspersonen: St. Remplaçanten philharmonie zuidnederland	137.768	54.212
St. Remplaçanten Limburgs Symfonie Orkest	0	61.799
3. Belastingen/premies sociale verzekeringen	441.983	431.880
4. Overige schulden	574.900	319.947
5. Overlopende passiva	258.901	301.278
6. Subsidieverstrekkers	5.778.208	9.560.206
Totaal kortlopende schulden	7.570.353	11.065.323
TOTALE PASSIVA	8.535.816	11.990.699

Verloopoverzicht Materiële vaste activa

Stand per 31 december 2012 **philharmonie zuidnederland**

Totaal	Apparatuur en software	Kantoor- meubilair	Overige inventaris	Verbouwing kantoor	Muziek/ bibliotheek	Instru- menten	Transport- middelen
Aanschafwaarde	1.359.011	123.114	154.591	52.644	242.563	441.980	30.000
Cumulatieve afschrijvingen	1.230.333	119.003	136.534	52.644	224.890	368.641	30.000
Boekwaarde	128.678	4.111	18.057	0	17.673	73.339	0

Mutaties in de boekwaarde

Aanschaffingen	23.882	1.564	0	0	4.206	4.889	0
Desinvesteringen	-3.228	0	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	-51.112	-825	-7.006	0	-8.537	-17.575	0
Terugboeking afschrijvingen	3.228	0	0	0	0	0	0
	-27.230	738	-7.006	0	-4.330	-12.686	0

Stand per 31 december 2013

Aanschafwaarde	1.379.665	124.678	154.591	52.644	246.769	446.869	30.000
Cumulatieve afschrijvingen	1.278.217	119.828	143.540	52.644	233.427	386.216	30.000
Boekwaarde	101.448	4.849	11.051	0	13.343	60.653	0

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

TOELICHTINGEN OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2013, vervolg:

Vaste activa:

I Materiële vaste activa: € 101.448

Gehanteerde afschrijvingspercentages:

Automatiseringsapparatuur en software	33,33/20 %
Kantoormeubilair	10 %
Overige inventaris	20 %
Verbouwingskosten kantoor	50 %
Muziek- en bibliotheekwerken	20 %
Muziekinstrumenten:	
- Slagwerk	20 %
- Overige instrumenten	10 %
Transportmiddelen (city-trailer)	20 %

De materiële activa van beide voormalige stichtingen zijn tegen de boekwaarde ingebracht.

De afschrijvingspercentages komen nagenoeg overeen en zijn voor de betreffende activa gehandhaafd.

Financiële vaste activa € 21.844

	2013
Leningen aan musici voor instrumentarium	
Saldo per 1 januari	€ 19.589
Bij: verstrekkingen	13.500
	33.089
Af. Aflossingen	11.245
Saldo per 31 december	€ 21.844

*) De Stichting Henri Hermans verstrekte renteloze leningen aan het voormalige LSO ten behoeve van de aankoop van instrumenten door orkestleden. Tegenover deze schulden staan voor gelijke bedragen vorderingen op orkestleden. Op deze leningen wordt maandelijks afgelost. In 2013 heeft de Stichting Henri Hermans een schenking gedaan ter waarde van de stand van de schulden waarmee de schuld aan de stichting nihil werd.

Vlottende activa:

I Voorraden

Onderhanden activiteiten € 2.057

Dit betreft met name kosten voor lesmateriaal, entreekaarten, pausedrankjes en servicetoeslagen voor diverse concerten in 2014.

II Vorderingen:

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar. De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde ervan, gegeven het kortlopende karakter ervan en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

1. Debiteuren € 572.437

Op de debiteuren is een voorziening in mindering gebracht van € 10.285

Stichting philharmonie zuidnederland
JAARREKENING 2013:

TOELICHTINGEN OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2013, vervolg:

2. Belastingen € 160.957

Dit betreft het saldo van de te vorderen Omzetbelasting per 31 december 2013 en te vorderen bedrijfsvereniging.

3. Overige vorderingen bestaat uit: € 366.332 31-12-2013

Rekening courant Stichting Brabant Koor	€ 6.088
Rekening courant Stichting Vrienden HBO	195.463
Te ontvangen rente	164.781
	<u>€ 366.332</u>

Er is voorziening opgenomen voor een vordering in de rekening courant verhouding op de vrienden van Brabant, omdat deze vordering nog niet bevestigd kan worden door een vastgestelde jaarrekening dan wel door de voorzitter. De vordering is net als eerdere jaren opgenomen op dezelfde grondslagen.

4. Overlopende activa € 222.639

Een specificatie ligt ter inzage op kantoor.

5. Subsidieverstrekkers € 279.521 31-12-2013

Specificatie:	
Provincie Noord Brabant	€ 275.000
Gemeente Eindhoven: te ontvangen restant subsidie Bijzondere concerten 2013	4.521
Gemeente Eindhoven: te ontvangen restant subsidie Bijzondere concerten 2012	
	<u>€ 279.521</u>

Stichting philharmonie zuidnederland
JAARREKENING 2013:

TOELICHTINGEN OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2013, vervolg:

Eigen vermogen:

I Stichtingskapitaal € 90

Het stichtingskapitaal is conform samenvoeging van de voormalige stichtingen € 90.

Resultaatbestemming 2013:

Subsidie OCW 2013 € 7.100.833
Totale omzet 2013 € 13.819.979

Aandeel van het subsidie van het Ministerie van OCW in de totale omzet: 51%

Het exploitatieresultaat over 2013 bedraagt € 52.073

De resultaatbestemming 2013 is als volgt verwerkt:

Toevoeging aan Bestemmingsfonds OCW:	51% *	€ 52.073 =	€ 26.557
Toevoeging aan de Algemene Reserve:	49% *	€ 52.073 =	€ 25.516

<u>II Algemene reserve</u>	€ 8.196	2013
Stand per 1 januari		-€ 17.320
Toevoeging: volgens resultaatbestemming		25.516
Stand per 31 december		<u>€ 8.196</u>

<u>IV Bestemmingsfonds OCW</u>	€ 26.557	2013
Stand per 1 januari		€ 478.295
Toevoeging: volgens resultaatbestemming		26.557
Af: onttrekking tgv exploitatie		-478.295
Stand per 31 december		<u>€ 26.557</u>

Het ministerie van OCW heeft de stichting toestemming verleend om het fonds te gebruiken ter dekking van de extra kosten c.q. fusiekosten.

De gelden zijn ingezet om de eenmalige lasten te dekken.

TOELICHTINGEN OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2013, vervolg:

Voorzieningen:

1. Voorziening Reïntegratie, Suppletie en Outplacement € 60.000

Deze voorziening is per ultimo 2006 gevormd teneinde eventuele toekomstige kosten, uitkeringsverplichtingen en/of schade-uitkeringen te financieren. De vorming van de voorziening is gebaseerd op een lopende (door een voormalig orkestmusicus aangespannen) juridische procedure waarvan de uitkomst nog onzeker is.

<u>2. Voorziening langdurig zieken</u>	€ 157.387	2013
Stand primo jaar		€ 36.612
Per saldo dotatie		120.775
Af: betalingen		
Af: vrijval		0
Stand ultimo jaar		<u>€ 157.387</u>

In het kader van langdurig zieken die blijvend niet kunnen terugkeren in het arbeidsproces is een voorziening gevormd.

3. Voorziening jubileumuitkeringen € 88.177

Deze voorziening is gevormd op grond van de in de CAO Nederlandse Orkesten opgenomen verplichting tot het betalen van jubileumuitkeringen aan werknemers bij een onafgebroken duur van het dienstverband van respectievelijk 25 en 40 dienstjaren; de hieruit voortvloeiende toekomstige verplichting is gekwantificeerd op € 88.177,-.

	2013
Stand per 1 januari	€ 129.757
Jubileumuitkeringen/kosten	-20.755
Dotatie	-20.825
Stand per 31 december	<u>€ 88.177</u>

4. Voorziening eigen risicodragers W.W. € 0

	2013
Stand primo jaar	€ 6.700
Bij: Dotatie	0
Af: uitkeringen boekjaar	-6.700
Af: vrijval	0
Stand ultimo jaar	<u>€ 0</u>

De stichting is eigen risicodragers in het kader van de Werkloosheidswet (W.W.). Vanwege het ontslag van medewerkers in 2009 in het voormalig symfonieorkest en de daarmee samenhangende toekomstige lasten is deze voorziening gevormd. De W.W.-verplichting loopt af in april 2013. De huidige rechten c.q. verplichtingen per 31-12-2013 komen bij uitbetaling volledig ten laste van de frictiegelden, omdat deze het gevolg van de fusie zijn.

Stichting philharmonie zuidnederland

JAARREKENING 2013:

TOELICHTINGEN OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2013, vervolg:

Langlopende schulden:

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen.

Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

1. Lening o.g. instrumentenfinanciering van Stichting Vrienden Brabants Orkest

€ 69.819

Leningen ten behoeve eigen instrumenten van de organisatie

€ 60.653

De renteloze lening instrumentenfinanciering, verstrekt door de Stichting Vrienden van Het Brabants Orkest, wordt afgelost met een bedrag gelijk aan de afschrijving met betrekking tot de daarmee in eigendom van het orkest aangekochte instrumenten.

De schuld belooft per 31 december 2013 €60.653, hierin is opgenomen een bedrag van € 16.597,- m.b.t. in 2014 te betalen aflossing op aanschaffingen tot en met 2013; dit bedrag is opgenomen onder de kortlopende schulden, punt 5. Overlopende passiva.

Het saldo af te lossen tussen 1 en 5 jaar na balansdatum bedraagt € 53.459,-.

Het saldo af te lossen gedurende 5 jaar e.v. na balansdatum bedraagt € 2.721,-.

Over een saldo van € 4.473,- vindt geen aflossing plaats (betreft instrumenten waarover geen afschrijving plaatsvindt).

De looptijd van de lening betreffende instrumenten waarover afschrijving plaatsvindt eindigt per 31/12/2021.

Persoonlijke leningen musici € 9.166 (zie Financiële Vaste Activa)

€ 9.166

Hier is tevens opgenomen de door Stichting Vrienden van het Brabants Orkest aan Stichting philharmonie zuidnederland verstrekte renteloze lening ter financiering van leningen aan orkestmedewerkers voor de aanschaf van muziekinstrumenten in hun eigendom (opgenomen bij Financiële Vaste Activa).

Er zijn voor deze lening geen zekerheden gesteld.

2. Langlopende leningen overheden

€ 555.237

Vooruit ontvangen subsidie Ministerie OCW langlopend deel
Achtergestelde lening Gemeente Maastricht

2013

€ 400.000

155.237

€ 555.237

De schuld van het Ministerie van OCW betreft het langlopende deel van het door de stichting philharmonie zuidnederland in 2013 ontvangen renteloze voorschot (ad € 0,6 miljoen) dat vanaf 2014 in drie jaren via kwartaalverrekeningen van het subsidie terugbetaald dient te worden. Het aflossingsdeel 2014 is opgenomen onder de kortlopende schulden. .

De renteloze achtergestelde lening van de gemeente Maastricht, groot € 206.983, dient, als gevolg van een nieuwe aanvullende afspraak, vanaf 1 juli 2014 te worden afgelost, in vier jaarlijkse termijnen. Het aflossingsdeel 2014 ad € 51.746 is opgenomen onder de kortlopende schulden.

TOELICHTINGEN OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2013, vervolg:

Kortlopende schulden:

De kortlopende schulden hebben alle een looptijd korter dan een jaar. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan.

1. <u>Schulden aan leveranciers: Crediteuren</u>	€ 378.593
2. <u>Schulden aan gelieerde rechtspersonen</u>	€ 137.768

Dit betreft de kortlopende rekening-courant met de Stichting Remplaçanten Stichting philharmonie zuidnederland. Het betreffen de saldi van de voormalige remplaçantenstichtingen, die op 28/12/2013 juridisch zijn gefuseerd. Over deze rekening-courant wordt conform eerdere jaren geen rente betaald. Er zijn voor deze schuld geen zekerheden gesteld.

	31-12-2013	
Rekening courant Stichting Remplaçanten LSO	€ 74.456	
Rekening courant Stichting remplaçanten HBO	63.312	
	<u>€ 137.768</u>	
3. <u>Belastingen/premies sociale verzekeringen</u>	€ 441.983	31-12-2013
Belastingdienst; af te dragen Loonheffing en premies werknemersverzekeringen	€ 308.452	
ABP; af te dragen pensioenpremies	133.531	
	<u>€ 441.983</u>	
4. <u>Overige schulden</u>	€ 574.900	
Specificatie:		31-12-2013
A. Te betalen salarissen, honoraria, e.d.		€ 29.691
B. Verplichting tegoed vakantiedagen stafpersoneel:		
Stand per 1-1-2013	44.662	
Mutaties vakantiedagen staf	<u>10.296</u>	54.958
C. Verplichting tegoed vakantiegelden:		
Stand per 1-1-2013	229.508	
Mutaties vakantiegelden	<u>-55.271</u>	174.237
D. Verplichting persoonlijk budget:		
Stand per 1-1-2013	0	
Mutaties persoonlijk budget	15.123	
Bij: dotatie 2013	<u>0</u>	15.123
E. Verplichting ontwikkelingsbudget:		
Stand per 1-1-2013	0	
Mutaties ontwikkelingsbudget	49.145	
Bij: dotatie 2013	<u>0</u>	49.145
F Kortlopend deel		
Vooruit ontvangen subsidie 2014-2016 OCW		200.000
Onderhandse lening gemeente Maastricht		51.746
<u>Totaal 4. Overige schulden</u>		<u>€ 574.900</u>

B. Verplichting tegoed vakantiedagen stafpersoneel:

De mutatie ad. € 10.296 i.v.m. de waardering van het tegoed van de vakantiedagen van stafpersoneel per ultimo 2013 is in de exploitatierekening opgenomen bij onderdeel 9.2 Overige personeelslasten; Dotatie Verplichting inzake tegoed vakantiedagen.

JAARREKENING 2013:

TOELICHTINGEN OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2013, vervolg:

D. Verplichting persoonlijk budget:

Met ingang van 1 januari 2013 krijgt de werknemer de beschikking over een persoonlijk budget. Dit persoonlijk budget bestaat uit de voormalige werkgeversbijdrage aan de levensloopregeling (0,3%) en een extra werkgeversbijdrage van 0,5% van het bruto jaarsalaris. Eventuele meeruren kunnen ondergebracht worden in het persoonlijk budget worden ingebracht.

Het persoonlijk budget kan aangewend worden voor een aanvulling op de vergoeding voor studie en scholing, of voor andere maatregelen die een optimale en duurzame opnemen van betaald verlof gefinancierd uit het persoonlijke budget. De werkgever beslist na overleg met de werknemer of dit verlof kan worden verleend. Daarbij beslist het orkest. Alleen bij zwaarwegende bedrijfsbelangen kan toestemming worden geweigerd.

E. Verplichting ontwikkelingsbudget:

De werkgever stelt faciliteiten beschikbaar voor persoonlijke ontwikkeling. Deze faciliteiten kunnen betrekking hebben op het instroom-, het doorstroom- en het uitstroombesleid binnen het orkest. Vanaf 1 augustus 2013 reserveert de werkgever hiervoor jaarlijks een ontwikkelingsbudget van 1,5% van de bruto loonsom van alle musici.

5. Overlopende passiva € 258.901

Een specificatie ligt ter inzage op het kantoor.

6. Subsidieverstrekkers € 5.778.208

Conform de vaststellingsovereenkomst d.d. 14 december 2012 (kenmerk 465235) heeft het Ministerie van OCW aan de voormalige stichtingen van philharmonie zuidnederland een eenmalige lumpsumvergoeding ad. € 5.647.882 + 3.912.324 verstrekt (ontvangen per 19/12/2012) voor vergoeding van optredende frictiekosten ten gevolge van de overgang naar de periode 2013-2016 waarin een verminderd aandeel structurele subsidie ten laste van de rijkscultuurbegroting wordt ontvangen.

Volgens de voorwaarden is deze post als vooruit ontvangen projectsubsidie opgenomen onder de Kortlopende schulden.

primo	2013	€ 9.560.206
mutaties	2013 cf. bijlage	-3.781.998
ultimo	2013	<u>5.778.208</u>

JAARREKENING 2013:

TOELICHTINGEN OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2013, vervolg:

Niet in de balans opgenomen verplichtingen:

Meerjarige verplichtingen:

Huur-/samenwerkingsovereenkomst Muziekgebouw Frits Philips:

De kantoren, stage en backstage faciliteiten worden gehuurd van het Muziekgebouw Frits Philips te Eindhoven. Aangezien per 1 september 2010 geen opzegging door één van de partijen heeft plaatsgevonden is conform de geldende voorwaarden de huidige tot 1 september 2012 lopende huurovereenkomst stilzwijgend met vijf jaar verlengd tot 1 september 2017. De huurprijs wordt jaarlijks per 1 september geïndexeerd. Genoemde bedragen zijn op basis van prijspeil 1/9/2012.

Schuld die na 1 jaar vrijvalt:	€ 352.343	
Schuld die vrijvalt tussen 1 en 5 jaar: 2,67 jaar		€ 940.756

In de huur-/samenwerkingsovereenkomst met Muziekgebouw Frits Philips is tevens een afnameplicht van 35 concerten per jaar opgenomen; deze verplichting van zaalhuur is als volgt te kwantificeren:

Schuld die na 1 jaar vrijvalt: 35 x € 1.772,- =	€ 62.020	
Schuld die vrijvalt tussen 1 en 5 jaar: 2,67 jaar		€ 165.600

Huur Statenlaan 5 Maastricht van gemeente Maastricht:

Het contract met de gemeente Maastricht voor de huur (jaarlijks ruim € 217.500 excl. btw) van het theater aan het Vrijthof en de repetitiezaal wordt stilzwijgend verlengd met periodes van 4 jaar. De huurperiode liep tot en met 31 december 2012. Jaarlijks wordt de huur geïndexeerd.

Schuld die na 1 jaar vrijvalt:	€ 217.500	
Schuld die vrijvalt tussen 1 en 5 jaar: 3 jaar		€ 652.500

Leasecontract Mercedes 1632 Axor en oplegger bij Mercedes Charterway

De Mercedes-truck en oplegger zijn geleased met een looptijd van 96 maanden tot en met 14-3-2016 bij Mercedes Charterway. De verschuldigde maandelijkse leasetermijn bedraagt € 2.815,54.

Schuld die na 1 jaar vrijvalt:	€ 33.786	
Schuld die vrijvalt tussen 1 en 5 jaar: 2,25 jaar x € 33.786 =		€ 76.000

Leasecontract Renault Megane DCI Estate bij Stern Lease

Het leasecontract van de Renault personenwagen met een contractduur van 54 maanden vanaf 30-9-2013. De leaseprijs bedraagt € 583,37 per maand

Schuld die na 1 jaar vrijvalt:	€ 7.000	
Schuld die vrijvalt tussen 1 en 5 jaar: 51 maanden		€ 29.800

Leasecontract Volvo V 40 1.6 D bij Volvo Car Lease

Het leasecontract van de Volvo personenwagen is afgesloten 21-9-2013 en kent een contractduur van 40 maanden. De leaseprijs bedraagt 712,82 per maand

Schuld die na 1 jaar vrijvalt:	€ 8.554	
Schuld die vrijvalt tussen 1 en 5 jaar: 36 maanden		€ 25.700

Stichting philharmonie zuidnederland

JAARREKENING 2013:

TOELICHTINGEN OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2013, vervolg:

Niet in de balans opgenomen verplichtingen vervolg

Huurcontract kopieerapparatuur OCE via Muziekgebouw Frits Philips:

Dit huurcontract loopt tot 1 mei 2015 met een maandbedrag van € 1.427.

Schuld die na 1 jaar vrijvalt:	€ 17.124	
Schuld die vrijvalt tussen 1 en 5 jaar: 1,33 jaar x € 17.124,		€ 22.775

Huurcontract kopieerapparatuur RICOH:

De huurcontracten lopen respectievelijk tot 1 mei 2015 en 31 oktober met een maandbedrag van € 1.525

Schuld die na 1 jaar vrijvalt:	12 maanden	€ 18.300
Schuld die vrijvalt tussen 1 en 5 jaar:	1,75 jaar	€ 32.025

Samenwerking, abonnementen, licenties e.d.:

Verplichting per 31 december 2013 t.a.v. abonnementen, licenties e.d. overlopend in 2014: naar schatting € 75.000.

Overige niet verwerkte verplichtingen:

Personeel:

Vaste medewerkers:

Stichting philharmonie zuidnederland heeft per 31 december 2013 97,05 fte musici en 16,2 fte stafleden voor onbepaalde tijd in dienst. In het kader van de transitie lopen er nog ww-verplichtingen, opleidingen, opleidingen door. We verwijzen naar de bijlage hiervoor.

Er zijn geen medewerkers werkzaam buiten Nederland.

Pensioenregeling vaste medewerkers:

Stichting philharmonie zuidnederland heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid een toegezegd-pensioenregeling te verwerken als een toegezegde-bijdrageregeling. Dientengevolge zijn de risico's verbonden aan deze pensioenregeling niet tot uitdrukking gebracht in de balans.

Remplaçanten:

De stichting heeft per 31 december 2013 contractverplichtingen t.o.v. ZZP-ers en remplaçanten via Stichting philharmonie zuidnederland.

Remplaçanten Stichting philharmonie zuidnederland. Er geldt een vergoedingvrije opzegmogelijkheid twee maanden vóór aanvang overeengekomen werkzaamheden.

De verplichting bedraagt (zonder rekening te houden met genoemde opzegmogelijkheid) volgens inschatting € 300.000.

Concerten:

Stichting philharmonie zuidnederland is verplichtingen aangegaan voor uit te voeren concerten in het eerste halfjaar 2014. Het betreft met name contracten met dirigenten, solisten, zalen en leveranciers van diensten.

Per 31 december 2013 is de verplichting voor de concertkosten en concertbaten voor het eerste halfjaar 2014 gekwantificeerd op € 1.275.000 respectievelijk € 1.215.000.

Stichting philharmonie zuidnederland

JAARREKENING 2013:

TOELICHTINGEN OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2013, vervolg:

Overige niet verwerkte rechten:

Subsidietoekenning meerjarig

Het ministerie van OCW

Bij brief van 18 september 2012 verleend het Ministerie van OCW een subsidie van € 28.369.572 voor de periode 2013-2016. In dit bedrag zit ook de jaarlijks samenwerkingssubsidie van € 1 miljoen.

Provincie Limburg

In de brief van 18-12-2012 van de Provincie Limburg wordt het volgende aangegeven: Bij besluit van 12 oktober 2012 hebben provinciale staten besloten dat het LSO/Orkest voor Zuid- Nederland ingaande 1 januari 2013 op te nemen in de provinciale begroting voor de periode 2013-2016, waarbij tevens besloten is dat de provinciaal subsidie van maximaal € 1,75 miljoen per jaar door Gedeputeerde Staten beschikbaar wordt gesteld aan het LSO als functioneel flexibele orkestkern op basis van de voorwaarden voor de verbinding met de haarvaten in Limburg en in aansluiting bij het orkest voor Zuid Nederland (ZNO)/philharmonie zuidnederland. Voor de jaren 2014, 2015 en 2016 zal separaat jaarlijks wordt besloten en beschikt.

Provincie Noord Brabant

In de brief van 20-12-2012 van de provincie Noord Brabant, zijnde de subsidiebeschikking voor 2013, is aangegeven dat de provincie voor de jaren 2014, 2015, 2016 jaarlijks € 1.750.000 heeft gereserveerd voor de subsidiëring van Stichting philharmonie zuidnederland. Jaarlijks zal een afzonderlijk aanvraag dienen te worden ingediend. Op basis van monitoringsgesprekken en activiteitenplannen zal worden beschikt. Aan de subsidie liggen een aantal voorwaarden aan ten grondslag.

Stichting philharmonie zuidnederland
JAARREKENING 2013:

CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING:

	2013 werkelijk	2013 begroot	2014 begroot
BATEN			
<u>Directe opbrengsten:</u>			
1. Publieksinkomsten totaal:	1.427.036	1.666.484	1.645.425
Buitenlandse inkomsten	0	0	0
Binnenlandse inkomsten	1.394.134	1.630.100	0
Waarvan: <i>Recette</i>	722.891	800.000	0
<i>Uitkoop</i>	278.614	350.000	0
<i>Partage</i>	293.425	375.000	0
<i>Overige publieksinkomsten</i>	99.204	105.100	0
Indirecte opbrengsten	32.902	36.384	0
2. Sponsorinkomsten	177.187	250.183	218.000
3. Overige inkomsten	45.704	34.278	34.536
Totale Opbrengsten	1.649.927	1.950.945	1.897.961
4. Subsidie OCW CuNo	7.100.833	7.092.393	7.100.833
5. Subsidies provincies CuNo	3.750.000	3.750.000	3.500.000
6. Subsidie gemeente CuNo	292.420	300.000	202.000
Subsidie/bijdrage niet structureel	750.000	1.350.000	
<u>Overige Subsidies/Bijdragen:</u>			
7. Subsidies/Bijdragen uit publieke middelen	60.934	56.480	75.587
8. Bijdragen uit private middelen:	215.865	203.800	350.000
9. Bijdragen van VSB-fonds	0	0	0
Totale Subsidies/Bijdragen	12.170.052	12.752.673	11.228.420
TOTALE BATEN	13.819.979	14.703.618	13.126.381
LASTEN			
10. Beheerlasten personeel	1.465.260	1.266.356	1.303.083
wv contract onbepaalde tijd	952.573		
wv contract bepaalde tijd	89.112		
wv ingeleend/inhuur	423.576		
11. Beheerlasten materieel	743.504	734.039	698.485
Totale Beheerlasten	2.208.764	2.000.395	2.001.568
12. Activiteitenlasten personeel	9.934.916	9.891.746	9.168.202
wv contract onbepaalde tijd	7.478.357		
wv contract bepaalde tijd	233.089		
wv ingeleend/inhuur	2.223.470		
13. Activiteitenlasten materieel	1.763.292	1.816.785	1.842.446
Totale Activiteitenlasten	11.698.208	11.708.531	11.010.648
TOTALE LASTEN	13.906.972	13.708.926	13.012.216
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	-86.993	994.692	114.165
Financiële baten en lasten	-12.998		
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen	196.027	188.500	86.000
Rentelasten en soortgelijke lasten			
Saldo rentebaten/-lasten	183.029	188.500	86.000
Eenmalige baten	4.510.293	510.656	0
Eenmalige lasten	4.554.256	1.693.848	0
	-43.963	-1.183.192	0
EXPLOITATIESALDO	52.073	0	200.165

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Stichting philharmonie zuidnederland
JAARREKENING 2013:

CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING:

	2013 werkelijk	2013 begroot
BATEN		
<u>Opbrengsten:</u>		
<u>Publieksinkomsten</u>		
<u>Publieksinkomsten buitenland:</u>	0	0
<u>1. Publieksinkomsten binnenland:</u>		
1.1 Kaartverkoop:		
Recette	722.891	800.000
Uitkoop	278.614	350.000
Partage	293.425	375.000
Gedeclareerde kosten/coproducties	88.704	75.000
	<u>1.383.634</u>	<u>1.600.000</u>
1.2 Opbrengst radio en televisie	0	0
1.3 Verkoop van programma's, beeld- en geluid dragers:		
Programmatijdschrift Klank	9.287	29.000
Compact Discs	1.213	1.100
Overig	0	0
	<u>10.500</u>	<u>30.100</u>
Indirecte opbrengsten		
Vergoeding personeel	<u>32.902</u>	<u>36.384</u>
	<u>32.902</u>	<u>36.384</u>
<u>1. Totaal publieksinkomsten</u>	<u>1.427.036</u>	<u>1.666.484</u>
<u>2. Sponsorinkomsten:</u>		
Sponsoring in natura	50.847	0
Algemene sponsoring	43.340	130.183
Directe sponsoring t.b.v. concerten	83.000	120.000
<u>2. Totaal sponsorinkomsten</u>	<u>177.187</u>	<u>250.183</u>
<u>3. Overige inkomsten:</u>		
Advertentie-opbrengsten seizoensprospectus	0	10.000
Parkeerabonnementen personeel	7.142	8.508
Overige baten	38.562	15.770
<u>3. Totaal Overige inkomsten:</u>	<u>45.704</u>	<u>34.278</u>

Stichting philharmonie zuidnederland
JAARREKENING 2013:

CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING:

	2013 werkelijk	2013 begroot
BATEN		
Subsidies/Bijdragen:		
<i>Structurele subsidie</i>		
<u>4. Subsidie Ministerie van OCW: Cultuurnotasubsidie</u>		
Basis	6.100.833	6.092.393
Samenwerkingsubsidie	1.000.000	1.000.000
Idem, vooruitbetaling	0	0
	<u>7.100.833</u>	<u>7.092.393</u>
<u>5. Subsidie Provincies: Cultuurnotasubsidie</u>		
Subsidie Provincie Noord-Brabant	2.000.000	2.000.000
Subsidie Provincie Limburg	1.750.000	1.750.000
	<u>3.750.000</u>	<u>3.750.000</u>
<u>6. Subsidie gemeente Eindhoven: Cultuurnotasubsidie</u>		
Subsidie Gemeente Eindhoven	90.420	90.000
Subsidie Gemeente Maastricht	202.000	210.000
	<u>292.420</u>	<u>300.000</u>
<i>Overige (niet-structurele) subsidies/bijdragen</i>		
Ministerie van OCW	0	600.000
Provincie Limburg	0	0
Provincie Noord-Brabant, incidentele verhoging tlv 2014 ev	750.000	750.000
	<u>750.000</u>	<u>1.350.000</u>
Overige Subsidies/Bijdragen:		
<u>7. Subsidies/Bijdragen uit publieke middelen:</u>		
Bijdrage Stichting Fonds vergoedingen orkestmusici	8.554	16.480
Subsidie publieke fondsen:		
Scholing / workshops	0	0
Educatie; basisschoolconcerten	0	0
Subsidies gemeenten:		
's-Hertogenbosch project Opera op de Parade	15.000	15.000
Subsidies overige	37.380	25.000
<u>7. Totaal Subsidies/Bijdragen uit publieke middelen:</u>	<u>60.934</u>	<u>56.480</u>

Stichting philharmonie zuidnederland
JAARREKENING 2013:

CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING:

8. Overige bijdragen uit private middelen:

Bijdragen Vrienden:

Noord-Brabant

Jaarbijdrage	236.913	143.800
Af: voorzieningvorming	-147.813	0

Limburg

105.000	40.000
---------	--------

<u>194.100</u>	<u>183.800</u>
----------------	----------------

Schenken van particulieren

21.765	0
--------	---

Bijdragen van private fondsen:

Educatie; basisschoolconcerten	0	20.000
Scholing	0	0

<u>0</u>	<u>20.000</u>
----------	---------------

Goede doelenloterijen

0	0
---	---

Totaal 8. Bijdragen uit private middelen:

<u>215.865</u>	<u>203.800</u>
----------------	----------------

9. Bijdragen van VSB-fonds:

<u>0</u>	<u>0</u>
----------	----------

CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING:

LASTEN

10. Beheerlasten personeel:

		2013 werkelijk	2013 begroot
10.1.1 Directie	fte's onbepaald	0,0	2,0
	fte's bepaald	1,0	0,0
	inhuur	0,6	0,0
Salarissen, sociale lasten en pensioenlasten			
	fte's onbepaald	73.979	189.081
	fte's bepaald	40.883	0
	Huisvestingsvergoedingen	0	4.875
	Inhuur	93.605	0
		<u>208.467</u>	<u>193.956</u>
10.1.2 Secretariaat	fte's onbepaald	0,0	1,79
	fte's bepaald	1,0	0,0
Salarissen, sociale lasten en pensioenlasten			
	fte's onbepaald	104.571	82.754
	fte's bepaald	11.721	0
Ingeleend personeel		13.429	0
	Vrienden	0	17.000
	Vrijval dotatie verplicht Telefoon via receptie MGFP	0	8.000
		<u>129.720</u>	<u>107.754</u>
10.1.3 HRM	fte's onbepaald	0,67	0,67
	inhuur	1,0	0,0
Salarissen, sociale lasten en pensioenlasten			
	fte's onbepaald	48.874	109.500
Ingeleend personeel		122.743	46.750
		<u>171.617</u>	<u>156.250</u>
10.1.4 Marketing en Communicatie	fte's onbepaald	2,0	3,6
	fte's bepaald	1,5	0,0
	inhuur	1,47	0,0
Salarissen, sociale lasten en pensioenlasten			
	fte's onbepaald	304.113	339.204
	fte's bepaald	32.005	0
	Ingeleend personeel	88.409	32.760
		<u>424.527</u>	<u>371.964</u>
10.1.5 Educatie	fte's onbepaald	1,57	1,5
	fte's bepaald	0,5	0,0
	inhuur	0,32	0,0
Salarissen, sociale lasten en pensioenlasten			
	fte's onbepaald	65.917	137.388
	fte's bepaald	4.503	0
	Ingeleend personeel	15.935	0
		<u>86.355</u>	<u>137.388</u>

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Stichting philharmonie zuidnederland
JAARREKENING 2013:

CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING:

		2013 werkelijk	2013 begroot
LASTEN			
<u>10. Beheerlasten personeel, vervolg:</u>			
10.1.6 Financiële zaken	fte's onbepaald	3,89	3,89
	inhuur	1,8	0,0
Salarissen, sociale lasten en pensioenlasten			
fte's onbepaald		261.532	231.459
Ingeleend personeel		89.455	26.000
		<u>350.987</u>	<u>257.459</u>
10.1.7 Fondsenbeheer en werving	fte's onbepaald	0,32	0,32
Salarissen			
fte's onbepaald		19.690	19.384
		<u>19.690</u>	<u>19.384</u>
<i>subtotaal personeel</i>		<u>1.391.363</u>	<u>1.244.155</u>
10.2 Overige personeelslasten			
Medische controle/ARBO-zaken		527	0
Verhuiskosten directie		9.201	0
Wervingskosten personeel		45.493	6.000
Studiekosten		3.222	5.125
Vergoedingen woon-/werkverkeer		6.925	0
Parkeerabonnementen		1.996	1.076
Dotatie Voorziening Jubileumuitkeringen		-20.825	0
Dotatie Verplichting inzake tegoed vakantiedagen		27.358	10.000
		<u>73.897</u>	<u>22.201</u>
<u>10. Totaal beheerlasten personeel</u>		<u>1.465.260</u>	<u>1.266.356</u>
Ingedeeld volgens model			
Beheerlasten personeel			
<i>fte's onbepaald</i>			
Salarissen, sociale lasten en pensioenlasten		878.676	
Overige personeelslasten		<u>73.897</u>	
<i>subtotaal</i>		<u>952.573</u>	
<i>fte's bepaald</i>			
Salarissen, sociale lasten en pensioenlasten		89.112	
Ingeleend personeel		<u>423.576</u>	
		<u>1.465.260</u>	

Stichting philharmonie zuidnederland
JAARREKENING 2012:

CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING:

	2013 werkelijk	2013 begroot
LASTEN		
<u>11. Beheerlasten materieel:</u>		
11.1 Huisvesting		
Huur	355.225	355.282
Ten behoeve van repetities, stel 50%	-177.641	-177.641
Huur Maastricht kantoor	11.000	11.000
Overige huisvestingskosten	12.271	500
	<u>200.855</u>	<u>189.141</u>
11.2 Kantoorkosten		
Kantoorbenodigdheden	19.525	26.667
Kopieerkosten	36.382	39.426
Porti	63.077	94.500
Telefoon	34.044	30.042
Verzekeringen	9.483	7.000
Administratieve servicekosten	25.583	30.685
Juridische advisering	3.364	0
Bestuurskosten	28.526	29.938
Representatiekosten	26.792	10.438
Contributies en abonnementen	5.850	6.000
Contributie NAPK	32.416	40.250
Reis- en verblijfskosten	80.513	67.167
Onderhoud apparatuur/programmatuur	65.115	71.583
Accountantskosten	46.313	28.250
Overige bureaunkosten	3.291	34.492
Kosten Stichting Remplaçanten HBO	4.779	0
Diverse overige kosten	9.887	3.750
	<u>494.940</u>	<u>520.188</u>
11.3 Algemene publiciteitskosten		
Sponsorwervingskosten	<u>22.708</u>	<u>0</u>
11.4 Afschrijvingskosten		
Afschrijving automatiseringsapparatuur en software	17.169	17.669
Afschrijving kantoormeubilair	7.832	5.841
Afschrijving verbouwingskosten kantoor		1.200
	<u>25.001</u>	<u>24.710</u>
<u>11. Totaal beheerlasten materieel</u>	<u>743.504</u>	<u>734.039</u>

Stichting philharmonie zuidnederland
JAARREKENING 2012:

CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING:

		2013 werkelijk	2013 begroot
LASTEN			
<u>12. Activiteitenlasten personeel:</u>			
12.1.1 Artistieke leiding, honoraria, sociale lasten en overige personeelskosten:			
Gastdirigenten		515.693	562.940
		<u>515.693</u>	<u>562.940</u>
12.1.2 Uitvoerend Personeel			
	fte's onbepaald	97,05	119,60
	fte's bepaald	2,5	0
Salarissen, sociale lasten en pensioenlasten		6.470.515	6.716.598
wv fte's onbepaald	6.237.426		
fte's bepaald	233.089		
TV-, Radio-, CD- en overige concerttoelagen orkest			
fte's onbepaald		52.621	43.510
Honoraria en sociale lasten solisten		379.449	442.610
<u>Zelfstandige remplaçanten + remplaçanten doorberekend door St. Remplaçanten Stichting philharmonie zuidnederland en Limburgs Symfonie Orkest:</u>			
Honoraria en sociale lasten orkestversterkingen		245.385	215.515
Honoraria en sociale lasten vervanging ziekte		262.437	230.625
Honoraria en sociale lasten vervanging verlof/overig		161.817	114.000
Honoraria en sociale lasten vervanging vacatures		568.174	388.000
		<u>8.140.398</u>	<u>8.150.858</u>
12.1.3 Ondersteunend personeel			
Programmering/Artistiek manager	fte's onbepaald	0,00	1,00
Planning en Productie	fte's onbepaald	2,25	2,20
Orkestmanagement	fte's onbepaald	3,30	4,00
Muziekmateriaalbeheer	fte's onbepaald	1,00	1,30
Bodes/chauffeurs	fte's onbepaald	1,55	1,28
Bodes/chauffeurs	fte's bepaald	1,00	0,00
Programmering/Artistiek manager		244.677	117.154
Planning en Productie		84.064	132.478
Orkestmanagement		193.298	216.401
Muziekmateriaalbeheer		36.200	61.490
Bodes/chauffeurs		49.840	101.759
wv fte's bepaald			
Ingeleend personeel		90.515	56.500
		<u>698.594</u>	<u>685.782</u>
<i>subtotaal personeel</i>		<u>8.838.992</u>	<u>8.836.640</u>

CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING:

LASTEN

12. Activiteitenlasten personeel, vervolg:

12.2 Overige personeelslasten

	2013 werkelijk	2013 begroot
Kleding	45.862	38.190
Contracttoelage/koffiegeld	33.333	41.011
Vergoeding onderhoud instrumenten	94.340	98.213
Uitkeringen bijdrage St. Fonds Vergoedingen orkestmusici	14.194	16.480
Medische controle/ARBO-zaken/HRM	48.515	40.500
Wervingskosten personeel	350	7.000
Vergoedingen woon-/werkverkeer	100.582	153.284
Studiekosten	1.261	12.500
Recreatie personeel	15.371	17.500
Ondernemingsraad	24.886	22.500
Dotatie/onttrekking Voorziening Jubileumuitkeringen	0	30.020
Dotatie/onttrekking Voorziening Langdurig zieken	120.775	0
Parkeerabonnementen	5.997	7.767
Persoonlijk budget	15.123	0
Ontwikkelingsbudget	49.145	0
Bijdrage convenanten NAPK/Sociaal Fonds	6.307	7.201
Overige personeelslasten	4.190	0
	<u>580.231</u>	<u>492.166</u>

12. Totaal activiteitenlasten personeel

<u>9.934.916</u>	<u>9.891.746</u>
------------------	------------------

Ingedeeld volgens model

Activiteitenlasten personeel

fte's onbepaald

Salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

Overige personeelslasten

subtotaal

6.898.126

580.231

7.478.357

fte's bepaald

Salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

Ingeleend personeel

233.089

2.223.470

9.934.916

Stichting philharmonie zuidnederland
JAARREKENING 2013:

CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING:

LASTEN

13. Activiteitenlasten materieel

13.1 Materieel voorbereiding

	2013 werkelijk	2013 begroot
Huur muziekinstrumenten	14.680	19.950
Onderhoud muziekinstrumenten	4.784	20.167
Verzekering muziekinstrumenten	34.457	39.553
Verzekering muziekbibliotheek	0	14.906
Huur muziekmetaal	90.518	91.481
Aanschaf bladmuziek	2.399	7.000
Aanschaf muziekinventaris	38	5.000
Orkest- en koormedewerking	50.082	55.450
Huur repetitieruimte, Eindhoven	177.641	177.641
Huur repetitieruimte, Maastricht	104.636	100.000
Artistieke advisering	0	0
Samenwerking ONE	15.000	20.000
Productontwikkeling educatieve projecten	2.549	0
Composities	19.483	14.000
	<u>516.267</u>	<u>565.148</u>

13.2 Materieel uitvoering

Vervoerskosten	143.835	195.600
idem: kosten citytrailer	14.941	5.400
Verblijfkosten	203.921	231.010
Zaalkosten 1	172.932	231.075
Zaalkosten 2	87.037	62.000
Huur theater	114.543	112.000
Huur theater: garantie Muziekgebouw huur 35 concerten	0	24.810
Auteursrechten	43.510	68.374
Technische opname- en productiekosten	76.041	0
Overige uitvoeringskosten	50.293	37.435
	<u>907.053</u>	<u>967.704</u>

13.3 Specifieke publiciteit

Advertenties, affiches, websiteonderhoud e.d.	232.021	136.000
idem Opera op de Parade 's-Hertogenbosch	13.118	8.500
Registratie Brava-TV incl. DVD-productie	0	25.000
Programmatijdschrift	63.967	69.080
Ontwikkeling/onderhoud digitale marketing	4.755	0
	<u>313.861</u>	<u>238.580</u>

13.4 Afschrijvingen

Afschrijving muziek- en bibliotheekwerken	8.536	12.161
Afschrijving muziekinstrumenten	17.575	33.193
	<u>26.111</u>	<u>45.354</u>

13. Totaal activiteitenlasten materieel

<u>1.763.292</u>	<u>1.816.786</u>
------------------	------------------

Analyse op hoofdlijnen baten werkelijk-begroot

1. Publieksinkomsten nadelig t.o.v. de begroting: € 239.448

Zowel de recettes, als partages als uitkoopsommen zijn in het tweede halfjaar lager dan begroot.

De economische recessie heeft daarbij een rol gespeeld. Het bezoekersaantal in ondermeer Maastricht viel in het 2e half jaar fors tegen.

Door het grote aantal operabegeleidingen, namelijk 36 in plaats van 24, zijn de doorberekende kosten hoger.

2. Sponsorinkomsten: nadelig t.o.v. de begroting: € 72.996

Algemene sponsoring en bartering

De bartering was niet afzonderlijk begroot. Door de fusie c.q. nieuwe opzet, de interne gerichtheid, en de economische lastige tijden voor werving van sponsors hebben geleid tot fors lagere opbrengsten.

Sponsoring t.b.v. concerten

Voornoemde heeft ook effect gehad op sponsoring van concerten.

Een specificatie van de werkelijke sponsorinkomsten 2013 is opgenomen in bijlage 1 op bladzijde 42.

De post indirecte opbrengsten betreft de doorberekening van kosten voor personeel dat werkzaamheden verricht voor de Stichting Vrienden van Het Brabants Orkest; vanwege lagere personeelskosten is ook de doorberekening navenant lager. De personeelskosten zijn o.m. opgenomen bij 10.1.6 Fondsbeheer en -werving.

3. Overige inkomsten: voordelig t.o.v. de begroting: € 11.426

Specificatie:

Advertentie-opbrengsten seizoensprospectus

Parkeerabonnementen personeel

Overige baten

	2013 werkelijk	2013 begroot
	€ 0	€ 10.000
	7.142	8.508
	38.259	15.770
	€ 45.401	€ 34.278

De overige baten betreffen ondermeer twee projectafrekeningen van het Prins Bernardfonds Cultuurfonds groot respectievelijk € 5.000 en € 2.000. Het voormalige pensioenfonds voor de remplaçanten is opgeheven waarbij een saldo resteerde van € 16.000. En er zijn nagekomen diverse nagekomen baten voorgaand jaar.

4. Subsidie Ministerie van OCW, Cultuurnotasubsidie: voordelig t.o.v. de begroting: € 8.440

De Overheidsbijdragen in de arbeidskosten- en prijsontwikkeling zijn niet opgenomen in de begroting aangezien op grond van de richtlijnen hier niet op geanticipeerd mag worden. Er is over 2013 een verrekening ontvangen. Dit verklaart het verschil.

5. Subsidie Provincies, Cultuurnotasubsidie:

De subsidies van de provincies Noord Brabant en Limburg zijn conform de ontvangen beschikking verantwoord.

6. Subsidie Gemeenten, Cultuurnotasubsidie

De subsidies van de gemeenten Maastricht en Eindhoven zijn conform de ontvangen beschikking verantwoord.

7. Subsidies/Bijdragen uit publieke middelen: voordelig € 4.454

Van het Huis van de Kunsten hebben we een beschikking van € 40.000 ontvangen als bijdrage in de HAFA-concerten. Het voorschot van 90% is verantwoord. De afrekening voor het verwerven van het gehele bedrag dient nog plaats te vinden.

8. Bijdragen uit private middelen: voordelig t.o.v. de begroting: € 12.065

De toegezegde bijdragen van de beide vrienden verenigingen voor de nieuwe organisatie zijn hoger dan begroot. Daarnaast zijn er giften en schenkingen ten behoeve van projecten ontvangen van de Stichting Kanunnik Salden en Stichting Elisabeth Strouven. De stichting Henri Hermans heeft de door haar verstrekte leningen geschonken ter grootte van € 16.765.

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Analyse op hoofdlijnen lasten werkelijk-begroot

10. Beheerlasten personeel: nadelig t.o.v. de begroting: € 198.904

Als gevolg van de omvorming van de nieuwe organisatie zijn de beheerlasten personeel door extra inhuur/ondersteuning en werving van nieuwe medewerkers hoger dan begroot.

11. Beheerlasten materieel: nadelig t.o.v. de begroting: € 9.465

De realisatie overstijgt de begroting nipt op materiële beheerslastenniveau. In de begroting is op onderdelen uitgegaan van hogere kosten als gevolg van de fusie, zoals porti kosten, kantoorbenodigdheden, overige bureaunkosten en kleine investeringen. Deze posten vallen gunstig uit. Daarentegen vallen de extra kosten voor met name juridisch, fiscale advisering, de reiskosten hoger uit. Per saldo compenseren deze lagere en hogere kosten zich zo goed als.

12. Activiteitenlasten personeel: nadelig t.o.v. de begroting: € 43.170

12.1.1 Artistieke leiding; dirigenten

De overschrijding van ca. € 47.000 is het gevolg van de artistieke keuze, programmering en invulling.

12.1.2 Uitvoerend personeel

Per saldo is de post uitvoerend personeel voordeliger. De vaste lasten en lagere inhuur voor solisten worden gecompenseerd door extra inhuur voor vervanging, vacatures en versterking.

12.2 Overige personeelskosten

De dotatie aan de voorziening langdurig zieken ad € 120.775 veroorzaakt ondermeer de overschrijding. Daarnaast zijn er overschrijdingen als gevolg van de voorzieningen die gevormd dienen te worden op grond van de nieuwe cao voor het persoonlijk budget en het ontwikkelingsbudget respectievelijk € 15.000 en € 49.000. Hiertegenover staat een forse overschrijding voor de hoog ingeschatte vergoeding woon/werkverkeer.

13. Activiteitenlasten materieel: voordelig t.o.v. begroting € 53.494

13.1 Materieel voorbereiding € 48.881

De kosten voor onderhoud en verzekering muziekinstrumenten zijn € 35.000 te hoog geraamd.

13.2 Materieel uitvoering € 60.651

De vervoerskosten, verblijfskosten en zaalkosten waren destijds als gevolg van de voorgenomen fusie fors hoger ingeschat. De auteursrechten vallen ook fors mee wegens een andere artistieke keuze en programmering. De technische opname en productiekosten ad € 76.000 daarentegen waren niet afzonderlijk begroot.

13.3 Specifieke publiciteit -€ 75.281

De post advertenties, affiches, website overschrijdt de begrote post doordat kosten vanuit de fusiekosten zijn terug verantwoord onder deze post

13.4 Afschrijvingen € 19.243

De afschrijvingskosten zijn lager vanwege minder investeringen in muziekinstrumenten en de muziekbibliotheek in 2013 en eerder.

Verantwoording uit hoofde van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Toelichting bij het samenstellen van de WNT verantwoording

Bij de samenstelling van de in deze paragraaf opgenomen verantwoording uit hoofde van de WNT zijn de Beleidsregels toepassing WNT d.d. 26 februari 2014, inclusief de wijziging van 12 maart 2014, van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties als uitgangspunt gehanteerd.

Stichting philharmonie zuidnederland herkent de door de Minister van BZK in zijn kamerbrief d.d. 27 februari 2014 onderkende uitvoeringsproblemen met betrekking tot externe niet-topfunctionarissen. In lijn met paragraaf 6 van de (gewijzigde) Beleidsregels toepassing WNT legt de stichting geen verantwoording af over externe niet-topfunctionarissen.

Bezoldiging topfunctionarissen & gewezen topfunctionarissen - met dienstbetrekking

Naam	functie(s)	beloning	belastbare vaste en variabele onkosten-vergoedingen	voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	Totale bezoldiging	duur van het dienstverband in het jaar (in dagen)	omvang van het dienstverband in het jaar (fte)
A.H. van Dijk	Directeur	95.876	2.104	16.598	114.578	334	92%
H.V.B.M. Broeren	Directeur	114.434		19.718	134.152	334	92%
S. Rosu	Directeur	30.093	1.214	5.920	37.227	92	25%

Bezoldiging topfunctionarissen & gewezen topfunctionarissen - zonder dienstbetrekking

Naam	functie(s)	totale bezoldiging	duur van het dienstverband in het jaar (in dagen)	omvang van het dienstverband in het jaar (fte)
A.M.A. Bruins	Interim-directeur	164.383	203	78%

Bezoldiging overige functionarissen - met dienstbetrekking

Deze categorie is niet van toepassing voor Stichting philharmonie zuidnederland.

Bezoldiging overige functionarissen - zonder dienstbetrekking

Deze categorie is niet van toepassing voor Stichting philharmonie zuidnederland.

Uitkeringen bij einde dienstverband topfunctionarissen & gewezen topfunctionarissen

Naam	functie(s)	jaar waarin dienstverband is beëindigd	uitkeringen bij einde dienstverband
A.H. van Dijk	Directeur	2013	216.893
H.V.B.M. Broeren	Directeur	2013	304.931

Uitkeringen bij einde dienstverband overige functionarissen

Functie	jaar waarin dienstverband is beëindigd	uitkeringen bij einde dienstverband
Orkestmusicus	2013	315.240

Toelichting bij overschrijdingen van de van toepassing zijnde WNT normen

Bij de volgende personen / functionarissen bedraagt de totale bezoldiging méér dan de van toepassing zijnde WNT-norm, waarbij de WNT-norm zo nodig is herkend op basis van een dienstverband korter dan een vol jaar en/of een dienstverband lager dan een voltijdsdienstverband.

Topfunctionarissen & gewezen topfunctionarissen - bezoldiging

Deze categorie is niet van toepassing voor Stichting philharmonie zuidnederland.

Overige functionarissen - bezoldiging

Deze categorie is niet van toepassing voor Stichting philharmonie zuidnederland.

Topfunctionarissen & gewezen topfunctionarissen - uitkeringen bij einde dienstverband

Functie	totale toegekende uitkeringen bij einde dienstverband	WNT-norm	Motivering overschrijding
A.H. van Dijk	216.893	75.000	philharmonie zuidnederland wilde de WNT-norm toepassen :max. € 75.000 - betalen. Naar aanleiding van een uitspraak van de kantonrechter diende het bedrag ad. € 216.893,- te worden betaald.
H.V.B.M. Broeren	304.931	75.000	philharmonie zuidnederland wilde de WNT-norm toepassen :max. € 75.000 - betalen. Naar aanleiding van een uitspraak van de kantonrechter diende het bedrag ad. € 304.931,- te worden betaald.

Overige functionarissen - uitkeringen bij einde dienstverband

Functie	totale toegekende uitkeringen bij einde dienstverband	WNT-norm	Motivering overschrijding
Orkestmusicus	315.240	228.599	philharmonie zuidnederland heeft uitgekeerd op grond van de uitgangspunten in het "Sociaal Plan Nederlandse Orkesten juli 2012".

Stichting philharmonie zuidnederland
JAARREKENING 2013:

OVERIGE GEGEVENS:

Resultaatbestemming:

Resultaatbestemming 2013:

Subsidie OCW 2013	€ 7.100.833
Totale omzet 2013	€ 13.819.979

Aandeel van het subsidie van het Ministerie van OCW in de totale omzet: 51%

Het exploitatieresultaat over 2013 bedraagt € 52.073

De resultaatbestemming 2013 is als volgt verwerkt:

Toevoeging aan Bestemmingsfonds OCW:	51% *	€ 52.073 =	€ 26.557
Toevoeging aan de Algemene Reserve:	49% *	€ 52.073 =	€ 25.516

Personeelsbeloningen:

De bestuursleden van philharmonie zuidnederland zijn niet in loondienst en ontvangen derhalve geen betaling voor hun werkzaamheden. Zij ontvangen een vergoeding van de door hen in de uitoefening van hun functie gemaakte kosten (een niet bovenmatige vacatievergoeding en een redelijke reiskostenvergoeding).

Controleverklaring:

De controleverklaring is opgenomen op pagina 48 en 49.

Toelichting opname niet vergelijkende cijfers in staat van baten en lasten

Juridische fusie:

Per 1 januari 2013 zijn stichting philharmonie zuidnederland en Stichting Limburgs Symfonie Orkest (verdwijnende stichtingen) gefuseerd met St. Zuid-Nederlands Orkest (verwinnende stichting). Door deze juridische fusie zijn de activa en passiva van de verdwijnende stichtingen onder algemene titel door de verwinnende stichting verkregen als gevolg waarvan de verdwijnende stichtingen als afzonderlijke entiteiten rechtens opgehouden zijn te bestaan.

Door het niet vergelijkbaar zijn van beide stichtingen opgeteld met de nieuwe stichting is afgezien van vergelijkende cijfers voorgaand jaar.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

In het kader van de norm topinkomens wordt gemeld dat, het salaris plus de door de rechter vastgestelde vertrekregeling van beide voormalige directeuren boven de norm van 2013 € 228.599 uitkomen.

Daarnaast is nog één vrijwillige vertrekkende waarvan het salaris over 2013 en daarbij vergoeding in het kader van de vertrekregeling boven deze norm uitkomen.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Afgegeven ten behoeve van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Aan: het Bestuur van Stichting philharmonie zuidnederland

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2013 van Stichting philharmonie zuidnederland te Eindhoven gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2013 en de exploitatierekening over 2013 en de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi)publieke sector (WNT). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Het bestuur is tenslotte verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van de relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, de 'Beleidsregels toepassing WNT', inclusief het Controleprotocol WNT en het Controleprotocol Cultuursubsidies Instellingen. Dit vereist dat wij voldoen aan voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede voor de naleving van de relevante wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Daarbij neemt de accountant tevens in aanmerking de rechtmatige naleving van de overige bepalingen van de WNT. In overeenstemming met de aanvullende

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Flight Forum 840, 5657 DV Eindhoven, Postbus 6365,
5600 HJ Eindhoven
T: 088 792 00 40, F: 088 792 94 13, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene Inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

beleidsregels van 12 maart 2014, hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht voor de functionarissen zoals genoemd in art. 4.2 lid 2 letter c WNT ('externe niet top-functionarissen').

De risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting philharmonie zuidnederland per 31 december 2013 en van het resultaat over 2013 in overeenstemming met het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen en de 'Beleidsregels toepassing WNT'.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2013 voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals die in de subsidiebeschikking en het Controleprotocol Cultuursubsidies Instellingen zijn vermeld.

In de jaarrekening worden op pagina 36 de reguliere subsidiebudgetten van de provincie Noord-Brabant, provincie Limburg, gemeente Eindhoven en gemeente Maastricht toegelicht. Wij zijn van oordeel dat deze gelden zijn besteed conform het doel waarvoor de middelen beschikbaar zijn gesteld, zoals vermeld in de subsidietoekenningen 2013 en de bestedingen voldoen aan de wettelijke subsidiebepalingen.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW en het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen is opgesteld. Tevens vermelden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Eindhoven, 28 maart 2014
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

drs. J.J.T. van Kessel RA

philharmonie
zuidnederland

BIJLAGEN

philharmonie zuidnederland

www.philharmoniezuidnederland.nl
info@philharmoniezuidnederland.nl

Vestiging Maastricht
Statenstraat 5
6211 TB Maastricht

Vestiging Eindhoven
Jan van Lieshoutstraat 5
5611 EE Eindhoven

philharmonie zuidnederland
Postbus 230, 5600 AE Eindhoven
t 040 265 56 99
KvK 54 63 42 10

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

BIJLAGE 1

Specificatie fusie/frictiekosten en vergoedingen

	Jaarrekening 2013	Prognose 2013
<u>Specificatie eenmalige baten en lasten/investeringen:</u>		
<u>Eenmalige baten:</u>		
<u>A. Fusie/opbouwkosten</u>		
Subsidie Ministerie van OCW eenmalig	250.000	250.000
Aanwending OCW fonds	478.295	85.656
	<u>728.295</u>	<u>335.656</u>
 <u>B. Frictie</u>		
Tlv frictiefonds: adviezen e.d.	432.617	175.000
Tlv frictiefonds: afvloeiing personeel	3.121.827	0
Tlv frictiefonds: WW-verplichting en outplacement	227.554	0
	<u>3.781.998</u>	<u>175.000</u>
 <u>Eenmalige lasten/investeringen:</u>		
<u>A. Opbouwkosten nieuwe organisatie:</u>		
Directie: Ingeleend personeel: Kosten interim-directeur	31.031	171.925
Wervingskosten nieuwe directeur	34.124	40.000
Educatie: Ingeleend personeel	0	31.210
Financiële zaken: Ingeleend personeel	0	15.000
Trainingen, teambuilding e.d.; personeel beheer	11.852	12.500
Trainingen, teambuilding e.d.; personeel activiteiten		25.000
Integratie automatisering	29.607	30.000
Arbo zaken extra		20.000
Productontwikkeling: educatie	26.816	35.553
Organisatieadviezen	130.861	197.476
Marketing/Communicatie: introductie nieuw orkest	145.779	395.920
Marketing/Communicatie: tijdelijke bezetting	59.983	0
Marketing/Communicatie: tijdelijke extra advertentieruimte	51.989	0
Marketing/Communicatie: brochure 2013/2014	72.034	0
Opstelling sponsorplan	0	25.000
Due diligence	21.650	21.650
Notariskosten	14.134	0
Fiscale adviezen	14.969	0
Juridische adviezen	52.116	0
HRM: adviezen	26.083	0
Ondernemingsraad	49.230	0
Totaal A. Opbouwkosten nieuwe organisatie	<u>772.258</u>	<u>1.021.234</u>

Specificatie fusie/opbouwkosten gelden frictievergoeding, vervolg

B. Frictiekosten:

betreffen toewijsbare kosten		
Fiscale adviezen	44.900	19.790
Financiële adviezen	18.308	0
Juridische adviezen	106.720	86.844
Organisatieadviezen	56.100	0
HRM: adviezen	110.945	56.469
Ondernemingsraad: coaching/begeleiding/adviezen	0	38.839
Directie ingeleend personeel: kosten interim i.v.m. begeleiding	46.550	0
Begeleiding en advies medewerkers	49.094	0
<i>subtotaal</i>	<i>432.617</i>	<i>201.942</i>
 Afvloeiing personeel	 3.121.827	 0
<i>subtotaal</i>	<i>3.121.827</i>	<i>0</i>
 Outplacement en begeleiding	 31.426	 0
WW-verplichtingen 2013	6.761	0
Loonkosten voormalige directie	189.367	0
<i>subtotaal</i>	<i>227.554</i>	<i>0</i>
 Negatief eigen vermogen LSO 31/12/2012	 0	 80.672
15/7/13 - 31/12/13 = 5,5 maand uitstel afvloeiing personeel	0	390.000
<i>subtotaal</i>	<i>0</i>	<i>470.672</i>
 Totaal B. Frictiekosten	 <u>3.781.998</u>	 <u>672.614</u>
 Totaal eenmalige kosten/investeringen (A+B)	 <u>4.554.256</u>	 <u>1.693.848</u>

In de toekenningsbrief van de bedragen door het ministerie is expliciet opgenomen dat er alleen daadwerkelijke lasten in enig jaar in de verantwoording meegenomen mogen worden. Verplichtingen in het kader van de eigenrisicodragerschap W.W. mogen derhalve niet in mindering gebracht worden. Ook de omvang van deze verplichting, voor de ontslagen in het kader van de gedwongen juridische fusie, is nog onzeker door de onzekerheid over looptijden en hoogte. Berekeningen variëren tot € 1,5 miljoen. Ook een mogelijke gedwongen teruggang van het aantal vaste fte's eind 2016 tot 80 fte's, is nog compleet onzeker omdat regelgeving,, betrokkenen, het (moeten) anticiperen hierop nog onduidelijk en onzeker is.

ingelogd als **Zuid-Nederlands Orkest**, uitloggen[Help](#) [Instellingen](#) [Subsidieportaal](#)Ministerie van Onderwijs, Cultuur
en Wetenschap**FONDS
PODIUM
KUNSTEN**
PERFORMING
ARTS FUND NL

Speellijsten en tentoonstellingen

[Programma's](#)[Uitvoeringen](#)[Prestatieverantwoording](#)

Zuid-Nederlands Orkest

[Jaar afsluiten](#)[Print](#)Jaarselectie

Geaggregeerd overzicht prestatieverantwoording

	Huidig boekjaar (2013)		Activiteitenplan		Vorig boekjaar	
	Aantal	Aantal bezoeken	Aantal	Aantal bezoeken	Aantal	Aantal bezoeken
Aantal operabegeleidingen	3	17192	37			
Aantal dansbegeleidingen			1			
Aantal koorbegeleidingen	1	1444				
Aantal symfonische programma's	54	99233	149	0	0	0
Waarvan aantal met grote bezetting (> 80 musici)	5	14399	17			
Waarvan aantal met middelgrote bezetting (40-80 musici)	46	81498	121			
Waarvan aantal met kleine bezetting (15-40 musici)	3	3336	11			

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

	Huidig boekjaar (2013)		Activiteitenplan		Vorig boekjaar	
	Aantal	Aantal bezoeken	Aantal	Aantal bezoeken	Aantal	Aantal bezoeken
Programma's voor ensembles (< 15 musici)	7	3114	7			
Totaal aantal uitvoeringen	141	97294	149	107940	0	0
Waarvan in de standplaats	32	25079	49	38600		
Waarvan buiten de standplaats	107	71323	99	68940		
Waarvan in het buitenland	2	892				
Aantal schooluitvoeringen	60	12158	57	20300		
Aantal schooluitvoeringen PO	53	10918				
Aantal schooluitvoeringen VO	7	1240				
Aantal jeugduitvoeringen	7	3078				
Totaal aantal uitvoeringen per programma	2,3	1595	1	724,4	0	0
Totaal aantal educatieve activiteiten	18	1299	12			
Registraties / adaptaties voor TV						
Registraties / adaptaties voor radio						
Registraties / adaptaties voor bioscoop						

	Huidig boekjaar (2013)		Activiteitenplan		Vorig boekjaar	
	Aantal	Aantal bezoeken	Aantal	Aantal bezoeken	Aantal	Aantal bezoeken
Workshops voor amateurs			15	3600		
Lezingen en inleidingen			62	7500		
Totaal aantal overige activiteiten	1	524				

philharmonie zuidnederland, Eindhoven.

BIJLAGE 3:

Overzicht van de Bijzondere concerten in Eindhoven ter onderbouwing van het subsidie 2013 van de Gemeente Eindhoven zoals opgenomen in de Categoriele exploitatierekening onder:
6. Subsidie Gemeente Eindhoven.

Directe concertkosten en concertbaten:

Personele activiteitenlasten = kosten dirigenten, solisten en orkestversieringen

Materiële activiteitenlasten = overige directe concertkosten (incl. koormedewerking)

Inkomsten = opbrengsten uit Kaartverkoop

	Aantal musici		Aantal bezoekers		Personele activiteitenlasten		Materiële activiteitenlasten		Totale lasten		Inkomsten		Resultaat	
	werkelijk	begroot	werkelijk	begroot	werkelijk	begroot	werkelijk	begroot	werkelijk	begroot	werkelijk	begroot	werkelijk	begroot
Eindhoven 05/01/2013 Nieuwjaarsconcert	65	66	1.250	1.250	3.928	4.127	792	712	4.720	4.839	0	0	-4.720	-4.839
Eindhoven 20/01/2013 Symfonische Beleving	76	76	1.024	750	10.842	11.051	8.062	6.767	18.904	17.818	21.645	19.688	2.741	1.870
Eindhoven 31/01/2013 Educatie basisscholen: Musical	86	86	586	500	3.402	3.236	3.008	2.873	6.410	6.109	2.456	2.358	-3.954	-3.751
Eindhoven 10/03/2013 Arthur en Lucas Jussen	54	54	1.252	1.100	8.310	8.250	6.134	5.594	14.444	13.844	28.308	28.875	13.864	15.031
Eindhoven 15/03/2013 Matheus Passion	33	33	1.165	750	18.619	17.480	6.221	6.766	24.840	24.246	29.029	20.250	4.189	-3.996
Eindhoven 17/03/2013 Matheus Passion	33	33	1.028	750	18.619	17.480	5.857	6.741	24.476	24.221	26.377	20.250	1.901	-3.971
Eindhoven 13/04/2013 Mahler 9	88	88	611	500	5.193	5.349	4.624	5.701	9.817	11.050	14.516	13.125	4.699	2.075
Eindhoven 14/04/2013 Mahler 9	88	88	941	700	5.193	5.349	8.815	5.779	14.008	11.128	15.134	17.150	1.126	6.022
Eindhoven 27/04/2013 Die Jahreszeiten	50	48	0	650	11.353	11.350	5.956	8.784	17.309	20.134	0	17.063	-17.309	-3.071
Eindhoven 06/09/2013 Filmbegeleiding Chaplin	37	40	771	600	5.182	5.144	9.875	13.406	15.057	18.550	8.565	9.000	-6.492	-9.550
Eindhoven 29/09/2013 Symfonische Beleving	96	98	1.195	750	9.688	9.641	15.523	5.824	25.211	15.465	16.881	19.690	-8.330	4.225
Eindhoven 24/10/2013 Symfonische Beleving	88	90	746	650	8.369	9.000	5.489	5.342	13.858	14.342	12.273	17.060	-1.585	2.718
Eindhoven 15/12/2013 Kerstconcert	68	69	1.222	850	6.370	7.978	5.014	3.710	11.384	11.688	26.236	22.310	14.852	10.622
	862	869	11.791	9.800	115.068	115.435	85.370	77.999	200.438	193.434	201.420	206.819	982	13.385

Overhead- en organisatiekosten:

Salariskosten meewerkende musici: € 435,- p.p. per concert

Salariskosten organiserend stafpersoneel

Organisatiekosten (kantoorbenodigdheden, kopieerkosten, portokosten en telefoonkosten)

Subsidie Gemeente Eindhoven:

Bijdrage philharmonie zuidnederland:

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoelinden

Verantwoordingsprotocol ten behoeve van subsidieverlener Provincie Limburg

Verplichtingen Brief 20 december 2012

Kerntaken

- het verzorgen van symfonische concerten en activiteiten (klein, middelgroot en groot symfonisch werk) op kwalitatief hoog niveau in Limburg;
- het optreden als vaste begeleider van Opera Zuid;
- prominente plaats binnen de muzikale keten in Limburg (educatie, amateurkunst, talentontwikkeling en professionele organisatie)

In het artistieke verslag is uitgebreide beschrijving opgenomen. In het kort: Het philharmonie zuidnederland heeft in 2013 een gevarieerd programma van groot tot klein ten gehore gebracht verspreid in zowel de provincie Limburg als Noord Brabant. Ook heeft zij 3 programma's, te weten 36 uitvoeringen, van de Opera Zuid begeleid. Tevens heeft zij in Limburg 8 uitvoeringen met plaatselijke fanfares ten tonele gebracht. Zij heeft stageplekken verleend aan het conservatorium. Verder hebben we diverse scholen bezocht en is er een educatief programma gedraaid.

Resultaatverplichtingen

Algemeen

1. Transitie waarbij de staande programmering voor het seizoen 2012-2013 van het LSO wordt uitgevoerd;
2. Vormgeving nieuwe organisatie ZNO conform het ingediende ondernemingsplan;
3. Behoud en inzet van de merknamen Limburgs Symfonie Orkest of zichtbaar zijn als herkenbare Limburgse orkestidentiteit voor de activiteiten.
4. Maastricht blijft één van de twee volwaardige en gelijkwaardige orkestvestigingen.

De bestaande programmering 2012/2013 is volledig uitgespeeld.

Vormgeving op basis van voornoemd plan

In de promotie campagne van het nieuwe concert is veel aandacht uitgegaan naar het benadrukken van het karakter.

Maastricht is een volwaardige en gelijkwaardige vestiging. Orkest repeteert en geeft daar uitvoeringen en de staf is zo goed mogelijk.

Artistiek/inhoudelijk

Nader uitgewerkt artistiek plan dat in 2013 wordt vormgegeven door de nieuwe directie/chefdirigent en uiterlijk op 1 juli 2013 formeel wordt ingediend. In ieder geval dienen de volgende onderdelen en de organisatorische invulling nader te worden uitgewerkt in dit plan:

- inhoudelijke facetten zoals programmering, talentontwikkeling, educatie en remplacantenbeleid;

Zie artistiek verslag

1. nader uitgewerkt artistiek plan dat in 2013 wordt vormgegeven door de nieuwe directie/chef-dirigent, waarin in ieder geval de volgende onderdelen nader worden uitgewerkt;
 - inbedding in de regio
 - de opzet op grensoverschrijdende samenwerking in de euregio;
 - de inzet op grensoverschrijdende samenwerking in de euregio;

Zie artistiek verslag

2. aansluiting bij de Limburgse identiteit en worteling, zichtbaar in de programmering en randactiviteiten op basis van de volgende elementen:
 - functie in het kader van grootschalige ontwikkelingen en evenementen (zoals MCH2018, TEFAF, Vasteloavend, Requiem Margraten);
 - interdisciplinaire samenwerking met Limburgse cultuur instellingen;
 - samenwerking met andere organisaties in het maatschappelijk veld;
 - leefbaarheid rond stad en dorp;
3. actieve rol in alle niveaus van de keten muziek (cultuureducatie, talentontwikkeling (conservatorium, dirigentenopleiding) amateurkunsten);

Zie artistiek verslag

Zie artistiek verslag

Bijlage 4 vervolg

4. begeleiding van Opera Zuid gedurende twee producties (aantal begeleidingen op basis van vraag en in onderling overleg), waarbij daarnaast de mogelijkheden worden onderzocht om in samenspraak met Opera Zuid de begeleiding van de derde productie op vernieuwde wijze en eventueel in combinatie met andere partners vorm te geven;
5. inzet op in kwantiteit gelijkwaardig aantal concerten + aanvullende activiteiten ten opzichte van de huidige periode 2009-2012, waarbij het behoud van de balans in relatie tot de kwaliteit centraal staat

Zie artistiek verslag

Zie artistiek verslag

Organisatie

1. Twee volwaardige en gelijkwaardige kernen op inhoudelijke en zakelijk vlak in Maastricht en Eindhoven;
2. gelijkwaardige en volwaardige verdeling van de backoffice over de twee vestigingsplaatsen waarbij maximale kwaliteit wordt
3. gelijkwaardige en volwaardige verdeling van het orkest van het orkest (frontoffice) over de twee vestigingsplaatsen, waarbij maximale kwaliteit wordt nagestreefd;
4. Kwalitatieve en evenwichtige invulling van het bestuur.

De afdelingen zijn verspreid over de beide vestigingen.

De afdelingen zijn verspreid over de beide vestigingen. Na het vrijwillige vertrek van orkestleden is met de blijvende musici zo goed als mogelijk invulling gegeven aan deze voorwaarden.

De invulling van het bestuur is evenwichtig afgestemd met afvaardigingen van beiden provincies en voormalige orkesten onder aanvoering van een onafhankelijke voorzitter.

Overige

1. Tussentijdse evaluatie in het najaar van 2013.

In het najaar heeft met een afvaardiging van de provincie een overleg plaatsgevonden. Eveneens is op financieel vlak een overleg geweest met een ambtelijke vertegenwoordiging.

Financieel

- Onder toepassing van artikel 35, derde lid
- Inspanningsverplichting
 - genereren van 17,5% eigen inkomsten

Rapportages hebben plaatsgevonden weliswaar door de

Zie bestuursverslag

Overige verplichtingen

- het ondernemingsplan 2013 heeft een looptijd van 1 januari 2013 tot en met 31 december 2013;
- Logo Provincie met vermelding "mede gesubsidieerd door de Provincie Limburg" bij publicaties publicaties toezenden met verzoek voor subsidievaststelling;
- Administratie voeren waarin de toe te rekenen activiteiten van de Limburgse orkestkern kunnen worden afgelezen.
- aanbestedingsregels Provincie Limburg toepassen

Zie bestuursverslag

Op publicaties, website, brochures, flyers, wordt gebruik gemaakt van het logo van de provincie en de zinsnede.

Toerekening naar beide provincies van de projecten is mogelijk

De aanbestedingen zijn conform de vigerende regelgeving voor de overheid c.q provincie toegepast.

- wij attenderen u er nadrukkelijk op dat inhoudelijke en financiële wijzigingen binnen het ondernemingsplan en begroting 2013 tijdig gemeld moeten worden aan Gedeputeerde Staten voordat ze worden doorgevoerd.

Geen wijzigingen in het ondernemingsplan en begroting

BIJLAGE 5:

Sponsors overzicht

Sponsoring in natura

Media Groep Limburg
Wegener Nieuws Media
Reclamemaatschappij L1
De Kring Roosendaal
Music & Design
Wolfs

Algemene sponsoring:

DSM Nederland BV
APG Public Affairs
Enci Heidelberg Cementgroep
Délicieux Catering BVBA
Giardino Beeldentuin
Drukkerij Pietermans
Ossel Schoonmaakbedrijf
Scando Nederland BV
Sevagram
Synapse BV
Charlzz
Applaus Projekten
Dabex BV
A en C media
Koninklijke Drukkerij Broese & Peereboom
OCE
Efteling

Directe sponsors t.b.v. concerten:

Bijdragen project Opera op de Parade Den Bosch 3/7/2012 resp. 7/7/2011:
ABN AMRO
Banning advocaten
Essent
Eindhovens Dagblad